

Wypadki drogowe

w Polsce w 2012 roku

50

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI

BIURO RUCHU DROGOWEGO
ZESPÓŁ PROFILAKTYKI I ANALIZ

Wypadki drogowe w Polsce w 2012 roku

Warszawa, 2013

50

Opracowanie:

Elżbieta SYMON – Zespół Profilaktyki i Analiz Biura Ruchu Drogowego
Komendy Głównej Policji

Akceptował:

podinsp. Rafał KOZŁOWSKI – p.o. Dyrektora Biura Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji

© Zespół Profilaktyki i Analiz Biura Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji

Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie
danych w druku wyłącznie z podaniem źródła.

Koszt opracowania graficznego, składu i druku.

Instytut Transportu Samochodowego
ul. Jagiellońska 80, 03-301 Warszawa
www.its.waw.pl

Spis treści

I.	Spis treści	3
II.	Dane ogólne o motoryzacji i wypadkach drogowych	5
II.1	Ogólne dane o motoryzacji	5
II.2	Wypadki drogowe i ich skutki w 2009 roku	6
III.	Czas i miejsce powstawania wypadków drogowych	14
III.1	Czas powstawania wypadków drogowych w 2009 roku	14
III.2	Miejsca powstawania wypadków drogowych	19
III.3	Wypadki drogowe i ich skutki na głównych drogach kraju	22
IV.	Rodzaje wypadków drogowych	24
V.	Przyczyny i sprawy wypadków	26
V.1	Wypadki z winy kierujących	26
V.2	Wypadki z winy pieszych	33
V.3	Wypadki z winy pasażera	36
V.4	Wypadki z powodu niesprawności technicznej pojazdu	36
V.5	Wypadki z innych przyczyn	38
VI.	Ofiary wypadków drogowych	39
VI.1	Ofiary wypadków drogowych	39
VI.2	Dzieci w wieku 0-14 lat – ofiary wypadków drogowych	41
VII.	Bezpieczeństwo osób pieszych i innych niechronionych uczestników ruchu	49
VII.1	Bezpieczeństwo osób pieszych	49
VII.2	Bezpieczeństwo rowerzystów	53
VII.3	Bezpieczeństwo motocyklistów	57
VII.4	Bezpieczeństwo motorowerzystów	61
VIII.	Nietrzeźwi uczestnicy ruchu drogowego	65
IX.	Wypadki ze skutkiem śmiertelnym	75
X.	Cudzoziemcy	81
XI.	Bezpieczeństwo ruchu drogowego w krajach europejskich	83

II. DANE OGÓLNE O MOTORYZACJI I WYPADKACH DROGOWYCH

II.1. Ogólne dane o motoryzacji

Od początku lat 90. liczba pojazdów zarejestrowanych w Polsce systematycznie rośnie.

Liczba pojazdów silnikowych w latach 2002 – 2011*

Lata	Pojazdy silnikowe		w tym:					
			samochody osobowe		samochody ciężarowe		motocykle	
	Ogółem	2002=100%	Ogółem	2002=100%	Ogółem	2002=100%	Ogółem	2002=100%
2002	15 525 733	100,0	11 028 852	100,0	2 162 614	100,0	868 850	100,0
2003	15 899 195	102,4	11 243 827	101,9	2 191 762	101,3	845 456	97,3
2004	16 701 072	107,6	11 975 191	108,6	2 262 923	104,6	835 791	96,2
2005	16 815 923	108,3	12 339 353	111,9	2 177 901	100,7	753 648	86,7
2006	18 035 047	116,2	13 384 229	121,4	2 246 294	103,9	784 176	90,3
2007	19 471 836	125,4	14 588 739	132,3	2 345 068	108,4	825 305	95,0
2008	21 336 913	137,4	16 079 533	145,8	2 511 677	116,1	909 144	104,6
2009	22 024 697	141,9	16 494 650	149,6	2 595 485	120,0	974 906	112,2
2010	23 037 149	148,4	17 239 800	156,3	2 767 035	127,9	1 013 014	116,6
2011	24 189 370	155,8	18 125 490	164,3	2 892 064	133,7	1 069 195	123,1

* dane GUS

Położenie naszego kraju na mapie Europy, jego usytuowanie na szlaku transportowym wschód – zachód, generuje bardzo duży ruch tranzytowy. Jak wynika z danych Komendy Głównej Straży Granicznej, w 2012 roku przez zewnętrzne granice UE do Polski wjechało **12 233 365** pojazdów, w tym **10 152 297** samochodów osobowych.

Pojazdy – wjazd do Polski na poszczególnych odcinkach granicy zewnętrznej UE.

Odcinek granicy państwowej RP	Liczba pojazdów:		
	samochody osobowe	samochody ciężarowe	autobusy
z Federacją Rosyjską	2 543 079	174 588	36 252
z Republiką Białoruś	2 939 218	1 000 161	47 729
z Ukrainą	4 670 000	747 768	74 570
O g ó ł e m	10 152 297	1 922 517	158 551

* dane Komendy Głównej Straży Granicznej

II.2. Wypadki drogowe i ich skutki w 2012 roku.

W 2012 roku wydarzyło się **37 046** wypadków drogowych:

- w porównaniu z rokiem 2010, kiedy to miały miejsce 38 832 wypadki, liczba ta spadła o 1 786 wypadków (-4,6%),
- w porównaniu z 2011 rokiem, w którym zanotowaliśmy 40 065 wypadków, liczba ta spadła o 3 019 wypadków (-7,5%).

W wyniku wypadków drogowych **3 571** osób poniosło śmierć:

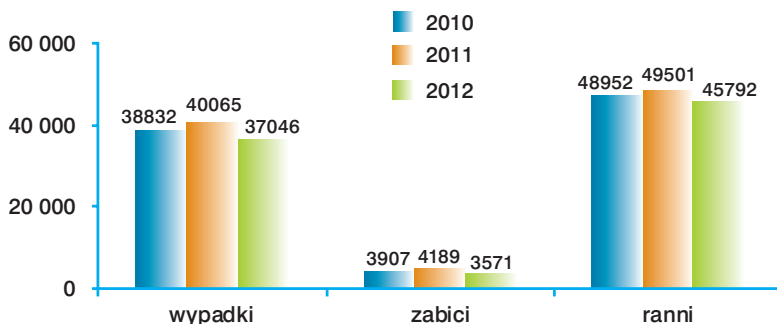
- w porównaniu z rokiem 2010, kiedy zginęło 3 907 osób, nastąpił spadek o 336 osób (-8%),
- w porównaniu z rokiem 2011, w którym śmierć poniosło 4 189 osób nastąpił spadek o 618 osób (-14,8%).

W wypadkach rannych zostało **45 792** osoby:

- w porównaniu do 2010 roku, kiedy obrażenia odniosło 48 952 osoby, liczba osób rannych zmniejszyła się o 3 160 (-6,5%),
- w porównaniu do roku 2011 kiedy zanotowano 49 501 osób rannych, liczba ta zmniejszyła się o 3 709 osób tj. (-7,5%).

W 2012 roku do jednostek Policji zgłoszono **339 581** kolizji drogowych:

- w porównaniu do 2010 roku, w którym zgłoszono Policji 416 075 kolizji, liczba ta zmniejszyła się o 76 494 (-18,4%),
- w porównaniu do 2011 roku, w którym odnotowano 366 520 kolizji liczba zmniejszyła się o 26 939 (-7,3%).

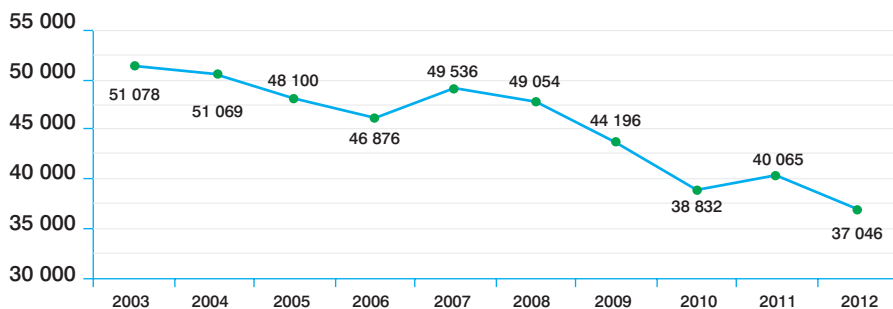

W ostatnim dziesięcioleciu, najwięcej wypadków drogowych i ich ofiar odnotowano w 2003 roku. Od 2004 roku następował spadek, utrzymujący się do 2006 roku. W 2007 roku nastąpił wzrost liczby wypadków i ich ofiar, w latach 2008 – 2010 zanotowano ponowne spadki, aż do 2011 roku, gdzie zanotowano ponowny wzrost. W 2012 nastąpił znaczny spadek

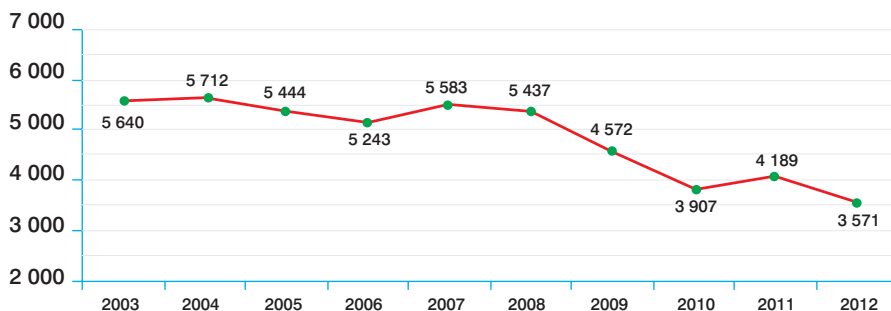
Liczba wypadków drogowych oraz ich skutki w latach 2003 – 2013

Lata	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	2003=100%	Ogółem	2003=100%	Ogółem	2003=100%
2003	51 078	100,0	5 640	100,0	63 900	100,0
2004	51 069	99,9	5 712	101,3	64 661	101,2
2005	48 100	94,2	5 444	96,5	61 191	95,8
2006	46 876	91,8	5 243	93,0	59 123	92,5
2007	49 536	97,0	5 583	99,0	63 224	98,9
2008	49 054	96,0	5 437	96,4	62 097	97,2
2009	44 196	86,5	4 572	81,1	56 046	87,7
2010	38 832	76,0	3 907	69,3	48 952	76,6
2011	40 065	78,4	4 189	74,3	49 501	77,5
2012	37 046	72,5	3 571	63,3	45 792	71,7

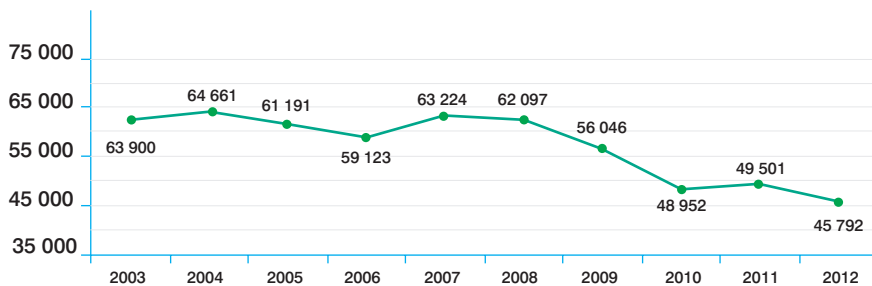
Tendencja występowania wypadków drogowych w latach 2003 – 2012

Tendencja występowania zabitych w wypadkach drogowych w latach 2003 – 2012

Tendencja występowania rannych w wypadkach drogowych w latach 2003 – 2012

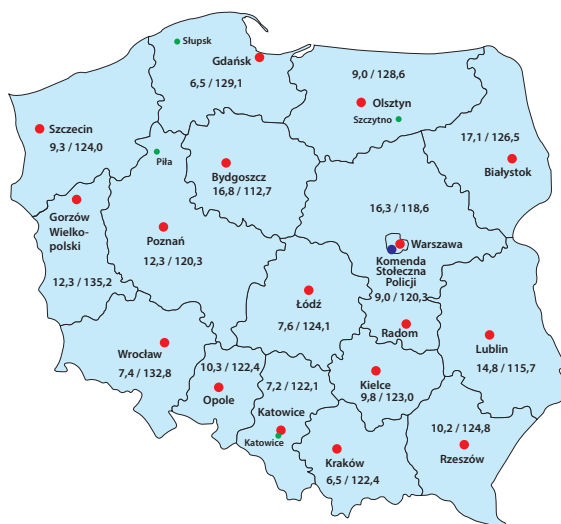
Liczba wypadków drogowych oraz ich skutki w poszczególnych województwach

Województwa	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	2011=100%	Ogółem	2011=100%	Ogółem	2011=100%
Dolnośląskie	3 211	108,9	238	92,2	4 263	108,0
Kujawsko-pomorskie	1 319	98,7	222	94,9	1 486	101,6
Lubelskie	1 623	90,3	241	95,6	1 877	83,4
Lubuskie	803	97,6	99	81,1	1 086	100,0
Łódzkie	3 903	91,5	295	91,6	4 844	92,6
Małopolskie	3 902	89,4	253	81,1	4 775	88,0
Mazowieckie (bez KSP)	2 454	85,7	400	87,0	2 911	84,7
Opolskie	798	95,5	82	82,8	977	97,6
Podkarpackie	1 801	85,6	184	82,1	2 247	85,8
Podlaskie	767	94,0	131	86,2	970	96,4
Pomorskie	2 763	94,9	179	80,6	3 568	96,1
Śląskie	4 675	92,9	336	96,8	5 707	93,4
Świętokrzyskie	1 393	91,9	136	76,0	1 713	92,3
Warmińsko-mazurskie	1 607	97,6	145	81,0	2 066	98,5
Wielkopolskie	2 565	85,6	315	77,8	3 085	84,2
Zachodniopomorskie	1 407	91,1	131	77,1	1 744	92,5
Komenda Stołeczna Policji	2 055	90,7	184	73,0	2 473	91,2
Polska	37 046	92,5	3 571	85,2	45 792	92,5

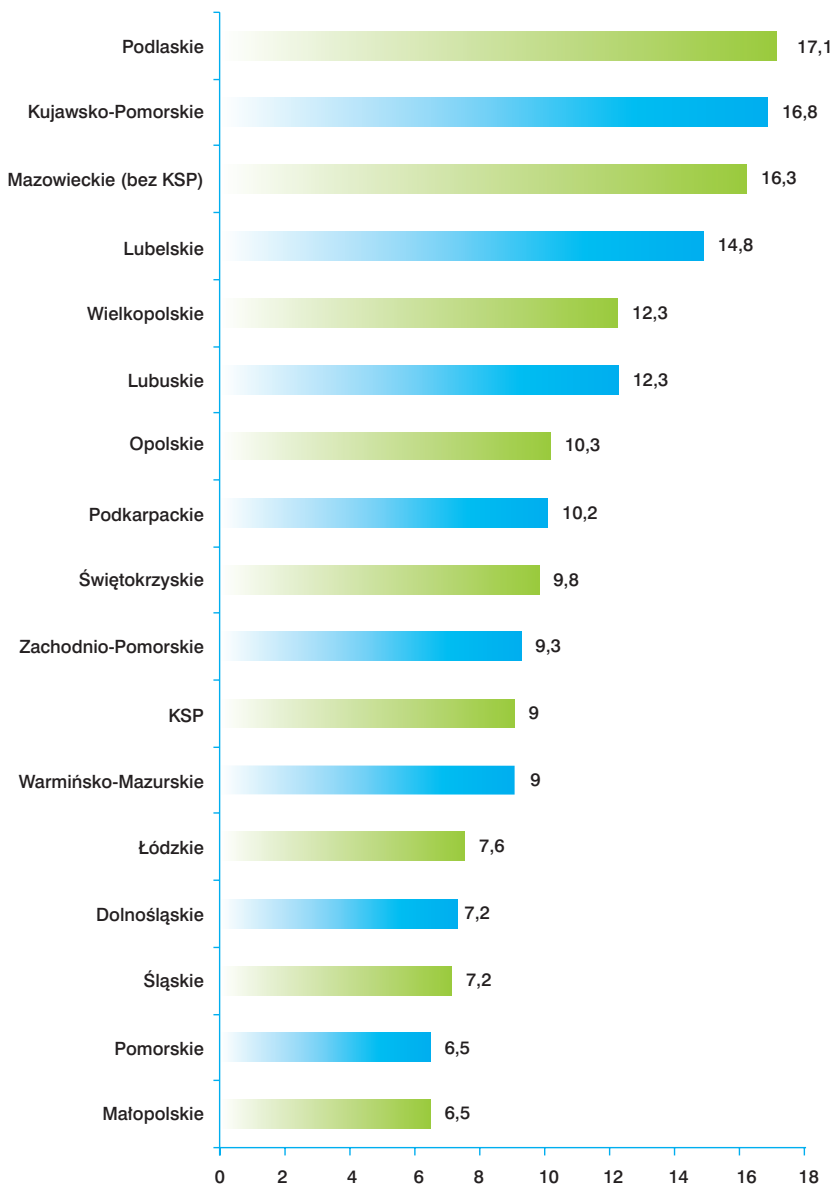
Mając na względzie różnice pomiędzy poszczególnymi województwami, zarówno w liczbie mieszkańców, powierzchni, natężeniu ruchu oraz innych uwarunkowań, w celach porównawczych przyjmuje się wskaźniki liczby zabitych i liczby rannych na 100 wypadków drogowych.

Wskaźnik liczby zabitych i rannych wg województw

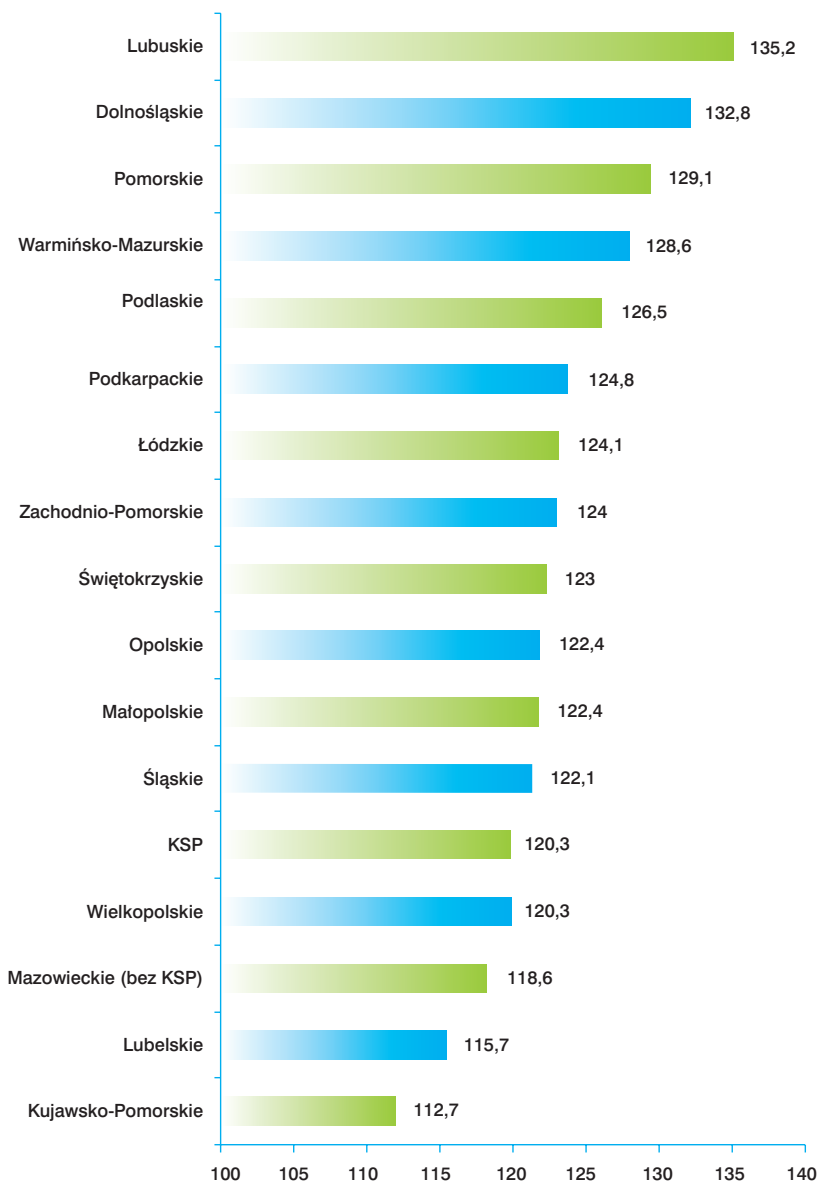
Województwa	Wypadki	Zabici	Ranni	Wskaźnik liczby zabitych na 100 wypadków	Wskaźnik liczby rannych na 100 wypadków
Dolnośląskie	3 211	238	4 263	7,4	132,8
Kujawsko-pomorskie	1 319	222	1 486	16,8	112,7
Lubelskie	1 623	241	1 877	14,8	115,7
Lubuskie	803	99	1 086	12,3	135,2
Łódzkie	3 903	295	4 844	7,6	124,1
Małopolskie	3 902	253	4 775	6,5	122,4
Mazowieckie (bez KSP)	2 454	400	2 911	16,3	118,6
Opolskie	798	82	977	10,3	122,4
Podkarpackie	1 801	184	2 247	10,2	124,8
Podlaskie	767	131	970	17,1	126,5
Pomorskie	2 763	179	3 568	6,5	129,1
Śląskie	4 675	336	5 707	7,2	122,1
Świętokrzyskie	1 393	136	1 713	9,8	123,0
Warmińsko-mazurskie	1 607	145	2 066	9,0	128,6
Wielkopolskie	2 565	315	3 085	12,3	120,3
Zachodniopomorskie	1 407	131	1 744	9,3	124,0
Komenda Stołeczna Policji	2 055	184	2 473	9,0	120,3
Polska	37 046	3 571	45 792	9,6	123,6

Wskaźnik zabitych na 100 wypadków w poszczególnych województwach

Wskaźnik rannych na 100 wypadków w poszczególnych województwach

Wskaźniki stanu bezpieczeństwa w zależności od liczby mieszkańców
w poszczególnych województwach

Województwo	Ludność*	Wskaźnik liczby wypadków na 100 000 mieszkańców	Wskaźnik liczby zabitych na 100 000 mieszkańców	Wskaźnik liczby rannych na 100 000 mieszkańców
Dolnośląskie	2 916 577	110,1	8,2	146,2
Kujawsko-pomorskie	2 098 370	62,9	10,6	70,8
Lubelskie	2 171 857	74,7	11,1	86,4
Lubuskie	1 023 158	78,5	9,7	106,1
Łódzkie	2 533 681	154,0	11,6	191,2
Małopolskie	3 346 796	116,6	7,6	142,7
Mazowieckie (bez KSP)	2 382 478	103,0	16,8	122,2
Opolskie	1 013 950	78,7	8,1	96,4
Podkarpackie	2 128 687	84,6	8,6	105,6
Podlaskie	1 200 982	63,9	10,9	80,8
Pomorskie	2 283 500	121,0	7,8	156,3
Śląskie	4 626 357	101,1	7,3	123,4
Świętokrzyskie	1 278 116	109,0	10,6	134,0
Warmińsko-mazurskie	1 452 596	110,6	10,0	142,2
Wielkopolskie	3 455 477	74,2	9,1	89,3
Zachodniopomorskie	1 722 739	81,7	7,6	101,2
Komenda Stołeczna Policji**	2 903 126	70,8	6,3	85,2
Polska	38 538 447	96,1	9,3	118,8

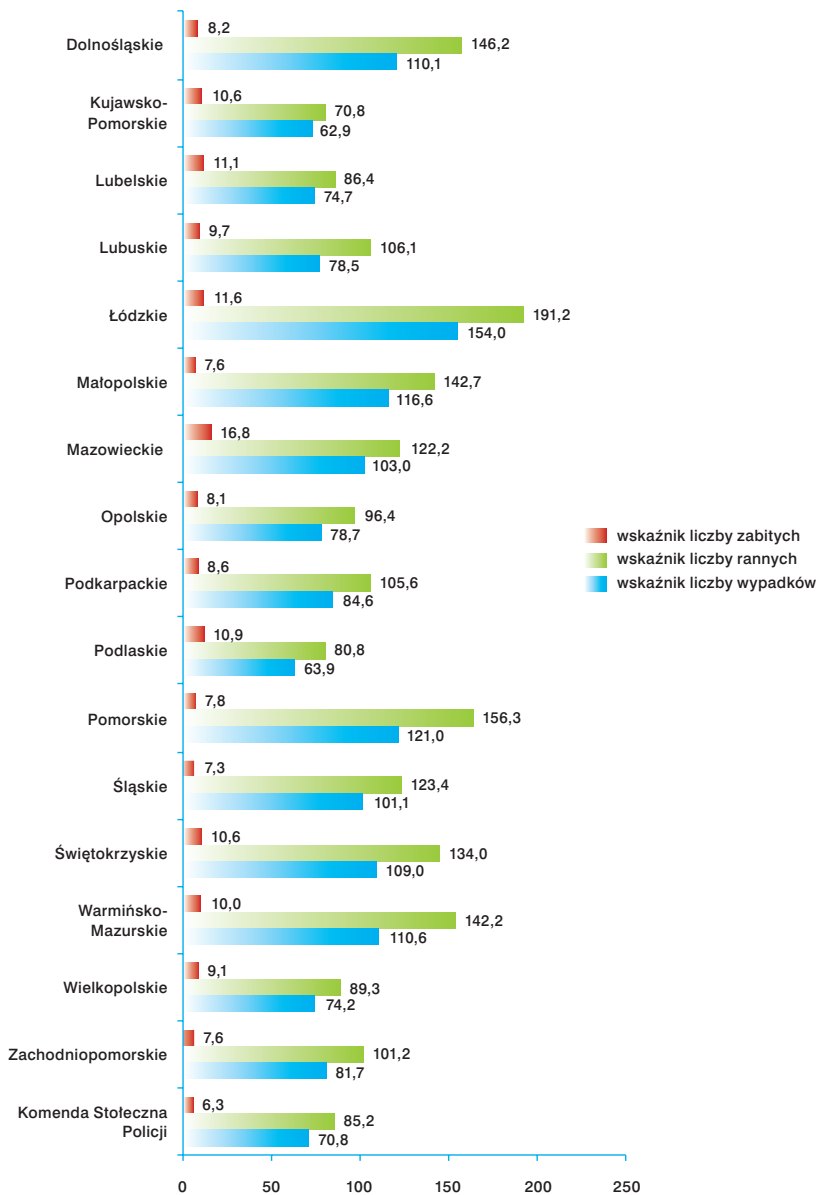
* dane GUS wg stanu na 31.12.2011 r.

** wskaźniki liczone dla m. Warszawy łącznie z podległymi KSP powiatami

Z powyższych danych wynika, że wskaźniki liczby wypadków, liczby zabitych oraz rannych są niższe od ubiegłorocznych, które wynosiły:

- wypadki – 104,9
- zabici – 11,0
- ranni – 129,6

Wskaźniki liczby wypadków, liczby zabitych i liczby rannych na 100 000 mieszkańców w poszczególnych województwach

III. CZAS I MIEJSCE POWSTAWANIA WYPADKÓW DROGOWYCH

III.1. Czas powstawania wypadków drogowych w 2012 roku

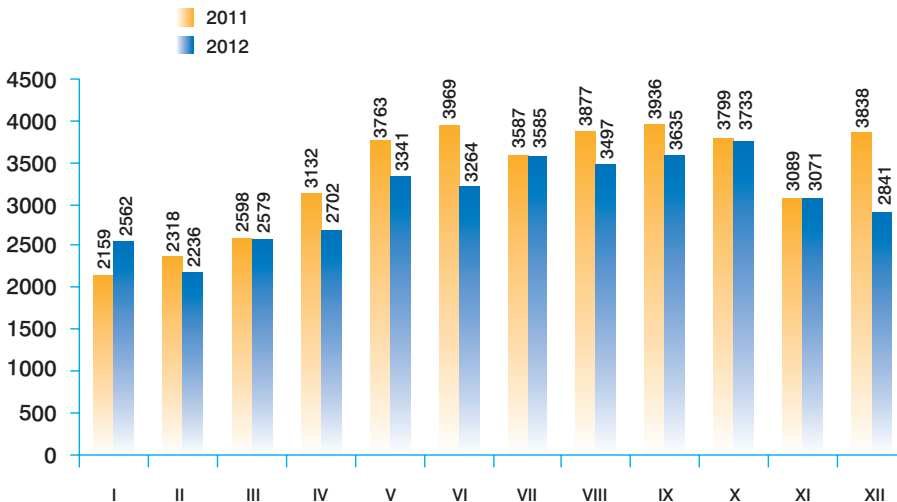
W 2012 r. najwięcej wypadków miało miejsce w październiku (10,1% ogółu), we wrześniu (9,8%) i w lipcu (9,7%). Natomiast najwięcej osób zginęło również w październiku (10,6%).

Duża liczba wypadków w miesiącach letnich spowodowana jest zwiększonym natężeniem ruchu związanym z okresem wakacyjnym. Zwiększona liczba wypadków w miesiącach jesiennych jest zjawiskiem obserwowanym od kilku lat. W okresie tym pogarszają się warunki atmosferyczne oraz warunki drogowe, wcześniej zapada zmrok. Dochodzi przede wszystkim do potrażeń pieszych, gdyż stają się oni gorzej widoczni. W miesiącach zimowych odnotowano znaczne zmniejszenie liczby wypadków i ich ofiar w związku z trudnymi warunkami atmosferycznymi.

Wypadki drogowe i ich skutki wg miesięcy

Miesiące	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Styczeń	2 562	6,9	262	7,3	3 173	6,9
Luty	2 236	6,0	212	5,9	2 795	6,1
Marzec	2 579	7,0	273	7,6	3 254	7,1
Kwiecień	2 702	7,3	253	7,1	3 326	7,3
Maj	3 341	9,0	284	8,0	4 154	9,1
Czerwiec	3 264	8,8	288	8,1	4 063	8,9
Lipiec	3 585	9,7	309	8,7	4 627	10,1
Sierpień	3 497	9,4	356	10,0	4 406	9,6
Wrzesień	3 635	9,8	339	9,5	4 430	9,7
Październik	3 733	10,1	379	10,6	4 474	9,8
Listopad	3 071	8,3	356	10,0	3 639	7,9
Grudzień	2 841	7,7	260	7,3	3 451	7,5
Ogółem	37 046	100,0	3 571	100,0	45 792	100,0

Wypadki drogowe wg miesięcy w latach 2011 i 2012

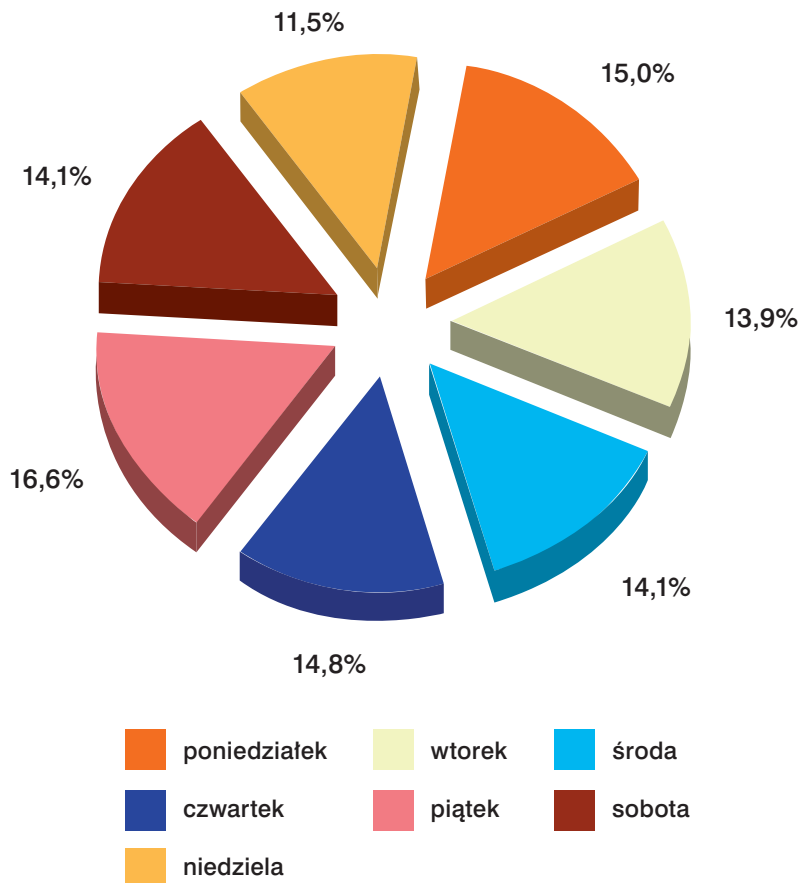

Dokonując podziału wypadków drogowych na poszczególne dni tygodnia, najwięcej zdarzeń odnotowano w piątki (16,6% ogółu). Najwięcej osób (16,9% ogółu) zginęło w soboty, średnio w co dziewiątym wypadku ginął człowiek, gdzie w piątki w co dziesiątym.

Wypadki drogowe i ich skutki wg dni tygodnia

Dni tygodnia	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Poniedziałek	5 562	15,0	516	14,4	6 742	14,7
Wtorek	5 142	13,9	395	11,1	6 109	13,3
Środa	5 238	14,1	462	12,9	6 315	13,8
Czwartek	5 465	14,8	473	13,2	6 640	14,5
Piątek	6 140	16,6	577	16,2	7 388	16,1
Sobota	5 238	14,1	603	16,9	6 772	14,8
Niedziela	4 261	11,5	545	15,3	5 826	12,7
Ogółem	37 046	100,0	3 571	100,0	45 792	100,0

Wypadki drogowe wg dni tygodnia

Zarówno w 2012 r. jak i w latach poprzednich największe nasilenie wypadków występowało w godzinach 13 – 20, czyli w okresie bardzo dużego natężenia ruchu, związanego z powrotami z pracy.

Najmniej wypadków odnotowano w godzinach 24 – 5, w tym czasie również najmniej osób zostało rannych oraz poniosło śmierć.

Wypadki drogowe i ich skutki wg godzin

Godziny	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
0-0.59	416	1,1	76	2,1	547	1,2
1-1.59	349	0,9	79	2,2	432	0,9
2-2.59	303	0,8	61	1,7	404	0,9
3-3.59	299	0,8	66	1,8	417	0,9
4-4.59	303	0,8	70	2,0	410	0,9
5-5.59	686	1,9	125	3,5	933	2,0
6-6.59	1 322	3,6	134	3,8	1 629	3,6
7-7.59	1 734	4,7	132	3,7	2 218	4,8
8-8.59	1 725	4,7	141	3,9	2 140	4,7
9-9.59	1 723	4,7	111	3,1	2 094	4,6
10-10.59	1 888	5,1	112	3,1	2 328	5,1
11-11.59	1 977	5,3	130	3,6	2 387	5,2
12-12.59	2 137	5,8	160	4,5	2 633	5,7
13-13.59	2 260	6,1	144	4,0	2 853	6,2
14-14.59	2 522	6,8	182	5,1	3 125	6,8
15-15.59	2 706	7,3	182	5,1	3 348	7,3
16-16.59	2 893	7,8	236	6,6	3 542	7,7
17-17.59	2 761	7,5	262	7,3	3 330	7,3
18-18.59	2 477	6,7	227	6,4	2 943	6,4
19-19.59	2 106	5,7	257	7,2	2 513	5,5
20-20.59	1 620	4,4	220	6,2	1 987	4,3
21-21.59	1 225	3,3	199	5,6	1 483	3,2
22-22.59	956	2,6	161	4,5	1 217	2,7
23-23.59	658	1,8	104	2,9	879	1,9
Ogółem	37 046	100,0	3 571	100,0	45 792	100

Na występowanie wypadków drogowych wpływ mają także warunki atmosferyczne oraz oświetlenie, przy czym ten ostatni czynnik jest uzależniony od pory dnia i pory roku.

Podobnie jak w roku 2011, najczęściej wypadków wydarzyło się przy dobrych warunkach atmosferycznych. W dobrych warunkach atmosferycznych kierujący czują większy komfort jazdy, rozwijają większe prędkości, co w przypadku wystąpienia wypadku daje tragiczniejsze skutki.

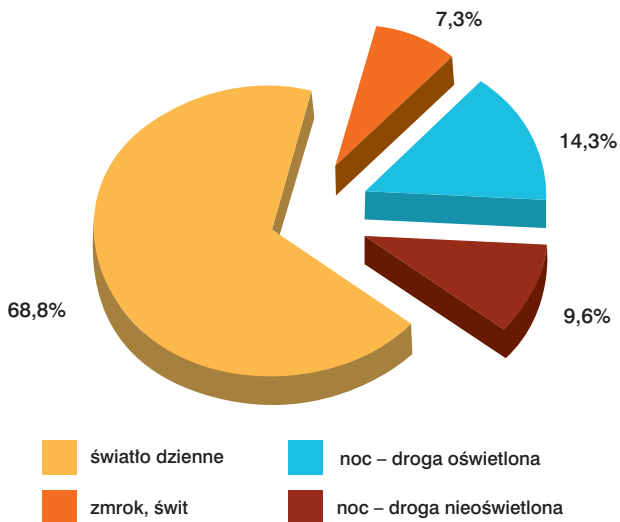
Wypadki drogowe i ich skutki wg warunków atmosferycznych*

Warunki atmosferyczne	Wypadki	Zabici	Ranni
Dobre warunki atmosferyczne	23 290	2 231	28 474
Pochmurno	8 392	852	10 445
Opady deszczu	4 354	389	5 581
Opady śniegu, gradu	1 323	109	1 715
Oślepiające słońce	705	51	890
Mgła, dym	460	79	585
Silny wiatr	290	47	370

* W związku z możliwością wielokrotnego wyboru w nowej wersji SEWIK, w tabeli podano liczbę wystąpień w danych opcjach, a suma nie jest równa ogólnej liczbie wypadków i ich ofiar.

Wypadki drogowe i ich skutki w poszczególnych porach doby

Oświetlenie		Wypadki		Zabici		Ranni	
		Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
W ciągu dnia		25 473	68,8	1 832	51,3	31 769	69,4
W okresie zmroku, świtu		2 704	7,3	321	9,0	3 362	7,3
warunki nocne	na drogach oświetlonych	5 313	14,3	520	14,6	6 389	14,0
	na drogach nie oświetlonych	3 556	9,6	898	25,1	4 272	9,3

III.2. Miejsca powstawania wypadków drogowych

W 2012 roku zdecydowana większość wypadków, bo 27 056 miało miejsce w obszarze zabudowanym (73%), zginęły w nich 1 652 osoby, a 32 071 zostało rannych. Poza obszarem zabudowanym miało miejsce 9 990 wypadków (27% ogółu), zginęło 1 919 osób, a obrażenia ciała odniosło 13 721 uczestników ruchu.

Wypadki drogowe i ich skutki wg obszaru występowania

Obszar	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
Zabudowany	27 056	73,0	1 652	46,3	32 071	70,0
Niezabudowany	9 990	27,0	1 919	53,7	13 721	30,0
Ogółem	37 046	100,0	3 571	100,0	45 792	100,0

Mimo, iż większość wypadków wydarzyła się na obszarze zabudowanym, to w wyniku wypadków mających miejsce w obszarze niezabudowanym zginęło więcej osób, w co piątym wypadku ginął człowiek podczas gdy w obszarze zabudowanym w co szesnastym. Przyczyną takiego stanu rzeczy upatrywać można w tym, że na obszarach niezabudowanych kierujący rozwijają większe prędkości, często w jednym samochodzie ginie więcej niż jedna osoba, a ponadto pomoc lekarska dociera znacznie później.

Na prostych odcinkach dróg wystąpiło 19 821 wypadków, śmierć w nich poniosło 2 270 osób, a rannych zostało 23 476 uczestników ruchu. Kolejnym szczególnie niebezpiecznym miejscem są skrzyżowania z drogą z pierwszeństwem przejazdu, na ich obszarze miało miejsce 10 811 wypadków, śmierć poniosły 543 osoby, a obrażeń ciała doznało 13 670 osób.

Wypadki drogowe i ich skutki wg geometrii drogi*

Miejsce zdarzenia	Wypadki	Zabici	Ranni	
Prosty odcinek drogi	19 821	2 270	23 476	
Zakręt, łuk	4 407	589	6 226	
Spadek	648	94	789	
Wzniesienie	463	65	595	
Wierzchołek wzniesienia	21	5	22	
Skrzyżowanie	z drogą z pierwszeństwem	10 811	543	13 670
	o ruchu okrężnym	458	14	549
	dróg równorzędnych	163	2	209

* W związku z możliwością wielokrotnego wyboru w nowej wersji SEWiK, w poz. 1-5 tabeli podano liczbę wystąpień w danych opcjach, a suma nie jest równa ogólnej liczbie wypadków i ich ofiar.

Główne przyczyny wypadków na prostych odcinkach to:

- niedostosowanie prędkości do warunków ruchu – 4 417 wypadków,
- nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu – 2 217 wypadków,
- nieprawidłowe zachowanie się wobec pieszego – 2 218 wypadków,
- nieprawidłowe wyprzedzanie – 1 318 wypadków,
- niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami – 1 371 wypadków.

Główne przyczyny wypadków na skrzyżowaniach z pierwszeństwem przejazdu to:

- nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu – 5 026 wypadków,
- nieprawidłowe zachowanie się wobec pieszego – 1 795 wypadków,
- niedostosowanie prędkości do warunków ruchu – 883 wypadki.

Główne przyczyny wypadków na zakrętach to:

- niedostosowanie prędkości do warunków ruchu – 2 864 wypadki,
- jazda po niewłaściwej stronie drogi – 196 wypadków,
- nieprawidłowe wyprzedzanie – 134 wypadki,
- nieprawidłowe wymijanie – 137 wypadków.

Wypadki drogowe i ich skutki wg miejsc ich powstawania

Miejsce zdarzenia	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Jezdnia	29 119	78,6	2 907	81,4	36 926	80,6
Przejście dla pieszych	3 581	9,7	223	6,2	3 621	7,9
Pobocze	1 245	3,4	201	5,6	1 603	3,5
Skarpa, rów	867	2,3	109	3,1	1 167	2,5
Chodnik, droga dla pieszych	583	1,6	15	0,4	632	1,4
Wyjazd z posesji	303	0,8	18	0,5	343	0,7
Parking, plac	259	0,7	1	0,0	286	0,6
Przystanek komunikacji publicznej	179	0,5	7	0,2	202	0,4
Przejazd tramwajowy, torowisko	161	0,4	14	0,4	197	0,4
Droga dla rowerów	417	1,1	5	0,1	425	0,9
Most, wiadukt, estakada, tunel	107	0,3	12	0,3	130	0,3
Przejazd kolejowy niestrzeżony	57	0,2	33	0,9	55	0,1
Przejazd kolejowy strzeżony	21	0,1	6	0,2	17	0,0
Pas dzielący jezdnię	38	0,1	9	0,3	52	0,1
Przewiązka na drogach dwujezdniowych	10	0,0	-	-	11	0,0
Roboty drogowe, oznakowanie tymczasowe	99	0,3	11	0,3	125	0,3

W 2012 roku zdecydowana większość wypadków miała miejsce na drogach jedno-jezdniowych, dwukierunkowych – zdarzeń tych było 30 502, co stanowi 82,3% wszystkich wypadków, zginęło w nich 3 137 osób (87,8% ogółu zabitych), a 37 733 osoby zostały ranne (82,4%).

Wypadki drogowe wg rodzaju drogi

Rodzaj drogi	Wypadki		Zabici		Ranni		
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%	
Autostrada	246	0,7	44	1,2	389	0,9	
Droga ekspresowa	144	0,4	36	1,0	220	0,5	
O dwóch jezdniach jednokierunkowych	4 915	13,3	307	8,6	6 012	13,1	
Droga	Jednokierunkowa	1 238	3,3	47	1,3	1 437	3,1
	Dwukierunkowa, jedno jezdniowa	30 502	82,3	3 137	87,8	37 733	82,4

Główne przyczyny wypadków występujących na drogach jedno jezdniowych dwukierunkowych to:

- niedostosowanie prędkości do warunków ruchu – 4 449 wypadków,
- nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu – 6 465 wypadków,
- nieprawidłowe zachowanie się wobec pieszego – 3 288 wypadków,
- nieprawidłowe wyprzedzanie – 1 692 wypadki,
- niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami – 1 566 wypadków,
- nieprawidłowe wykonywanie manewru skrętu – 801 wypadków.

Główne przyczyny wypadków występujących na drogach o dwóch jezdniach jednokierunkowych to:

- nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu – 1 154 wypadki,
- nieprawidłowe zachowanie się wobec pieszego – 837 wypadków,
- niedostosowanie prędkości do warunków ruchu – 816 wypadków,
- niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami – 423 wypadki.

III.3. Wypadki drogowe i ich skutki na głównych drogach kraju¹

W Polsce, na autostradach, których długość wynosi 1 069,5 km doszło do 246 wypadków, w wyniku których 44 osoby poniosły śmierć, a 389 zostało rannych.

Wypadki drogowe i ich skutki na autostradach

Nr drogi	2011 rok			2012 rok		
	Wypadki	Zabici	Ranni	Wypadki	Zabici	Ranni
A 1	26	2	38	32	4	46
A 2	43	7	60	53	16	78
A 4	156	27	250	149	21	252
A 6	4	-	4	9	2	8
A 8	2	1	1	3	1	5
A 18	1	-	1	-	-	-

Główne przyczyny wypadków na autostradach

Przyczyny	Wypadki		Zabici		Ranni	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Niedostosowanie prędkości	77	84	10	8	107	131
Zmęczenie, zaśnięcie	27	42	3	10	50	79
Niezachowanie odległości między poj.	41	32	5	4	58	42
Nieprawidłowa zmiana pasa ruchu	18	18	1	1	23	24

Łączna długość dróg krajowych o twardej nawierzchni w Polsce wynosi 18 801 km. Ogółem, na tych drogach miało miejsce 8 921 wypadków (24,1% ogółu wypadków), zginęły w nich 1 352 osoby (37,9% ogółu zabitych), a rany odniosły 11 892 osoby (26 % ogółu rannych). Wskaźnik wypadków na 100 km wynosi 47,5.

Najwięcej wypadków zanotowano na drodze nr 7, a następnie drogach: nr 8 i nr 1.

¹ Długości dróg – dane GUS na dzień 31.12.2011 r.

Drogi krajowe o największym zagrożeniu wypadkami drogowymi

Nr drogi	2011 rok			2012 rok		
	Wypadki	Zabici	Ranni	Wypadki	Zabici	Ranni
K 1	571	80	689	464	56	609
K 2	238	68	301	123	34	160
K 3	162	48	251	144	25	215
K 4	367	51	486	285	41	353
K 5	340	53	491	386	66	513
K 6	160	37	202	137	14	205
K 7	641	105	961	531	86	700
K 8	485	111	664	477	89	701
K 9	204	29	254	176	30	269
K 10	268	64	336	234	32	323
K 11	300	53	406	238	32	306
K 12	342	60	447	353	50	447
K 14	226	15	293	194	15	255
K 19	266	35	359	222	35	320
K 25	159	22	215	143	24	212
K 72	137	16	166	142	17	181
K 73	154	20	213	140	11	195
K 74	189	20	249	168	28	216
K 78	190	18	255	148	22	193
K 79	291	34	368	304	32	401
K 91	209	17	265	202	18	251
K 92	134	19	175	134	31	171
K 94	331	29	414	295	33	380

Na drogach wojewódzkich, których długość wynosi 28 475,8 km, doszło do 6 287 wypadków, w wyniku których 803 osoby poniosły śmierć, a 8 037 zostało rannych.

IV. RODZAJE WYPADKÓW DROGOWYCH

Spośród wszystkich rodzajów wypadków drogowych, na pierwsze miejsce wysuwają się zdarzenia, które zakwalifikować można do kategorii „zderzenie się pojazdów w ruchu”. W 2012 roku wypadków takich było 18 245, co stanowiło 49,2% ogółu, śmierć w nich poniosły 1 442 osoby (40,4% wszystkich zabitych), a ranne zostały 25 143 osoby (54,9% ogółu rannych).

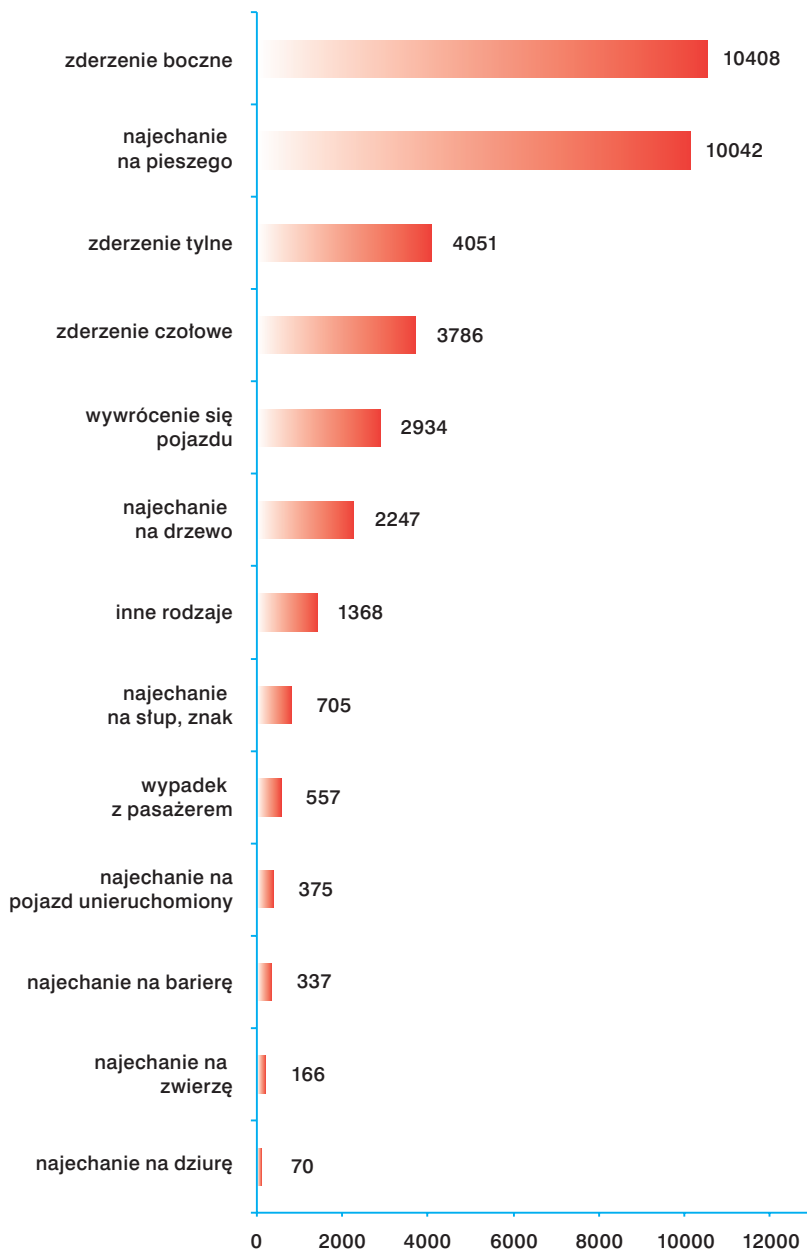
Następnym, najczęściej występującym rodzajem wypadku, było „najeżdżanie na pieszego”. Takich zdarzeń było 10 042 (27,1%), w ich wyniku zginęły 1 152 osoby (32,3%), a 9 548 zostało rannych (20,9%).

Rodzaje wypadków drogowych

Rodzaj zdarzenia		Wypadki		Zabici		Ranni	
		Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Zderzenie się pojazdów w ruchu	boczne	10 408	28,1	600	16,8	13 622	29,7
	czołowe	3 786	10,2	663	18,6	6 224	13,6
	tyłne	4 051	10,9	179	5,0	5 297	11,6
Najeżdżanie	na pieszego	10 042	27,1	1 152	32,3	9 548	20,9
	na drzewo	2 247	6,1	494	13,8	2 863	6,2
	na słup, znak	705	1,9	80	2,2	862	1,9
	na unieruchomiony pojazd	375	1,0	39	1,1	503	1,1
	na barierę ochronną	337	0,9	47	1,3	415	0,9
	na zwierzę	166	0,4	5	0,1	205	0,4
	na dziurę, wybój	70	0,2	1	0,0	81	0,2
Wywrócenie się pojazdu		2 934	7,9	225	6,3	3 767	8,2
Wypadek z pasażerem		557	1,5	6	0,2	696	1,5
Inne rodzaje		1 368	3,7	80	2,2	1 706	3,7
Ogółem		37 046	100,0	3 571	100,0	45 792	100,0

Rodzaje wypadków drogowych

V. PRZYCZYNY I SPRAWCY WYPADKÓW

Wśród czynników mających decydujący wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego (człowiek – droga – pojazd jako czynnik sprawczy wypadków), na pierwsze miejsce zdecydowanie wysuwa się człowiek. To właśnie zachowanie się poszczególnych grup użytkowników dróg, generalnie wpływa na powstawanie wypadków drogowych. Inne czynniki miały zdecydowanie mniejsze znaczenie.

Wypadki drogowe i ich skutki wg sprawstwa

Sprawstwo wypadków	Wypadki	%	Zabici	%	Ranni	%
Wina kierujących	30 186	81,5	2 511	70,3	39 002	85,2
Wina pieszych	3 735	10,1	625	17,5	3 182	6,9
Wina pasażerów	125	0,3	3	0,1	134	0,3
Współwina	508	1,4	82	2,3	627	1,4
Inne przyczyny	2 492	6,7	350	9,8	2 847	6,2
Ogółem	37 046	100,0	3 571	100,0	45 792	100,0

V.1. Wypadki z winy kierujących

W 2012 roku 59 600 kierujących pojazdami uczestniczyło w wypadkach drogowych. Z ich winy powstało 30 186 wypadków (co stanowi 81,5% ogółu). W wyniku tych zdarzeń śmierć poniosło 2 511 osób, a 39 002 zostały ranne.

Głównymi przyczynami wypadków było:

- niedostosowanie prędkości do warunków ruchu – 8 550 wypadków,
- nieprzestrzeganie pierwszeństwa przejazdu – 7 922 wypadki,
- nieprawidłowe zachowanie wobec pieszego (nieprawidłowe przejeżdżanie przejść dla pieszych oraz nie ustąpienie pierwszeństwa pieszemu) – 4 380 wypadków.

Przyczyny wypadków spowodowanych przez kierujących

Przyczyny	Wypadki		Zabici		Ranni		
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%	
Niedostosowanie prędkości do warunków ruchu	8 550	28,3	1 059	42,2	11 791	30,2	
Nieprzestrzeganie pierwszeństwa przejazdu	7 922	26,2	380	15,1	10 524	27,0	
Nieprawidłowe wyprzedzanie	1 759	5,8	242	9,6	2 345	6,0	
Nieprawidłowe	omijanie	603	2,0	59	2,3	679	1,7
	wymijanie	463	1,5	59	2,3	641	1,6
	zachowanie wobec pieszego	4 380	14,5	230	9,2	4 466	11,4
	skręcanie	887	2,9	52	2,1	1 034	2,7
	cofanie	592	2,0	28	1,1	596	1,5
	zmiana pasa ruchu	635	2,1	53	2,1	810	2,1
	zawracanie	175	0,6	13	0,5	244	0,6
	przejeżdżanie drogi dla rowerów	89	0,3	2	0,1	90	0,2
	zatrzymanie, postój	30	0,1	4	0,2	34	0,1
Jazda po niewłaściwej stronie drogi	664	2,2	146	5,8	1 026	2,6	
Jazda bez wymaganego oświetlenia	51	0,2	13	0,5	44	0,1	
Wjazd przy czerwonym świetle	460	1,5	13	0,5	691	1,8	
Niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami	2 120	7,0	55	2,2	2 810	7,2	
Gwałtowne hamowanie	197	0,7	6	0,2	250	0,6	
Zmęczenie, zaśnięcie	510	1,7	84	3,3	814	2,1	
Nieprzestrzeganie innych znaków i sygnałów	99	0,3	13	0,5	113	0,3	
Ogółem	30 186	100,0	2 511	100,0	39 002	100,0	

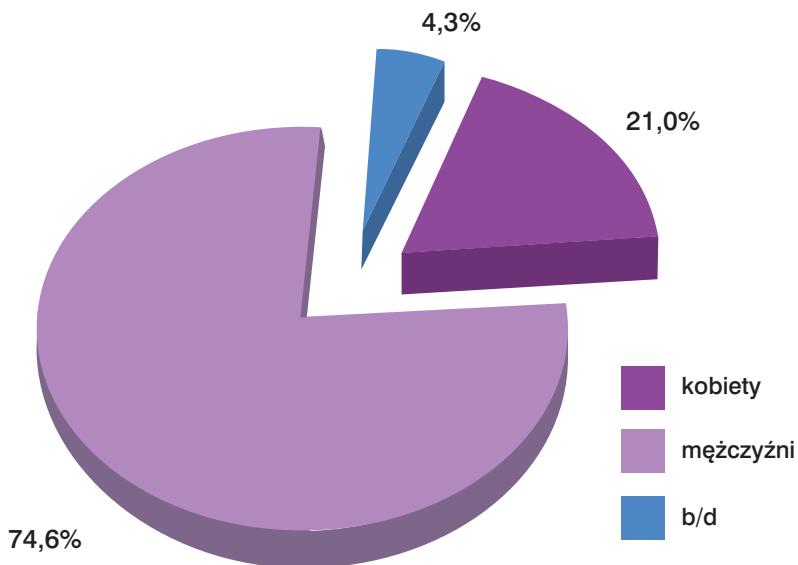

Przyczyny wypadków spowodowanych przez kierujących

Analizując płeć kierujących, stwierdzić należy, iż najczęściej sprawcami wypadków w 2012 roku byli mężczyźni – kierujący pojazdami, którzy spowodowali 74,6%, natomiast kobiety spowodowały 21% wypadków

Płeć kierujących – sprawców wypadków

Największą liczbę sprawców wśród kierujących, zanotowano w przedziale wiekowym 25-39 lat. Spowodowali oni 10 192 wypadki (33,8 % wypadków spowodowanych przez kierujących), zginęły w nich 853 osoby, a 13 157 osób zostało rannych. Dużą liczbę wypadków spowodowali młodzi kierujący w wieku 18-24 lata – 6 526 wypadków (21,6% wypadków powstałych z winy kierujących), zginęły w nich 626 osób, a 9 206 zostało rannych. Przyczyną 41,7% wypadków, które spowodowali było niedostosowanie prędkości do warunków ruchu, a o ich ciężkości świadczy 55% zabitych w wypadkach przez nich spowodowanych. Jest to grupa osób, którą cechuje brak doświadczenia i umiejętności w kierowaniu pojazdami oraz duża skłonność do brawury i ryzyka.

Sprawy wypadków – kierujący pojazdami wg grup wiekowych

Grupy wiekowe	Wypadki		Zabici		Ranni		Populacja*	Wskaźnik liczby wypadków na 10 000 populacji 2009 r.
	2011	2012	2011	2012	2011	2012		
0-6	20	28	-	0	20	30	2 826 732	0,1
7-14	483	431	13	3	510	462	2 992 245	1,4
15-17	573	480	45	31	713	570	1 327 574	3,6
18-24	7 261	6 526	754	626	10 242	9 206	3 762 293	17,3
25-39	10 928	10 192	946	853	14 186	13 157	9 245 422	11,0
40-59	7 891	7 572	685	634	10 210	9 734	10 587 619	7,2
60 plus	3 470	3 524	343	342	4 182	4 246	7 796 562	4,5
b/d	1 562	1 433	55	22	1 740	1 597	-	-

* dane wg stanu na dzień 31.12.2011 r.

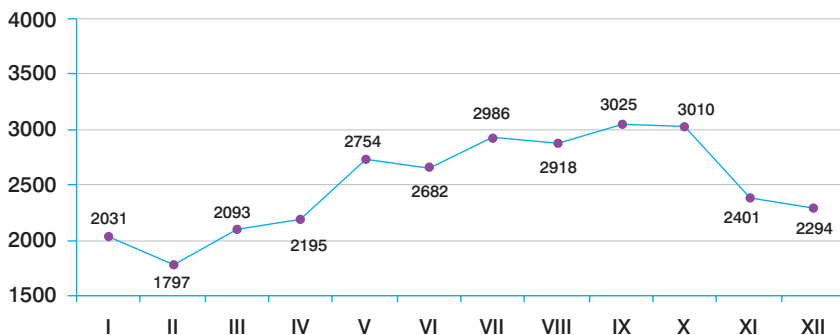
Najwięcej wypadków kierujący spowodowali we wrześniu – 3 025 (10% ogółu wypadków spowodowanych przez kierujących), w październiku 3 010 (10%) i w lipcu – 2 986 (9,9%).

Wypadki spowodowane przez kierujących w zestawieniu miesięcznym

Miesiące	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Styczeń	2 031	6,7	161	6,4	2 694	6,9
Luty	1 797	6,0	150	6,0	2 366	6,1
Marzec	2 093	6,9	195	7,8	2 756	7,1
Kwiecień	2 195	7,3	189	7,5	2 821	7,2
Maj	2 754	9,1	220	8,8	3 543	9,1
Czerwiec	2 682	8,9	228	9,1	3 433	8,8
Lipiec	2 986	9,9	235	9,4	3 987	10,2
Sierpień	2 918	9,7	279	11,1	3 794	9,7
Wrzesień	3 025	10,0	229	9,1	3 852	9,9
Październik	3 010	10,0	250	10,0	3 772	9,7
Listopad	2 401	8,0	209	8,3	3 037	7,8
Grudzień	2 294	7,6	166	6,6	2 947	7,6
Ogółem	30 186	100,0	2 511	100,0	39 002	100,0

Wypadki drogowe z winy kierujących wg miesięcy

Przedział czasowy, w którym najczęściej dochodziło do wypadków to godziny 14.00 – 19.00, czyli w okresie popołudniowego szczytu komunikacyjnego. W tym czasie miały miejsce 10 839 wypadki (tj. 35,9 % wypadków z winy kierujących), zginęło w nich 763 osób (30,4%), a 13 798 zostało rannych (35 4%). Najmniej wypadków odnotowano w godzinach nocnych, między północą a godziną 5.00, co wiąże się ze zmniejszonym ruchem pojazdów.

Wypadki spowodowane przez kierujących wg godzin

Godziny	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
0-0.59	308	1,0	48	1,9	449	1,2
1-1.59	266	0,9	49	2,0	368	0,9
2-2.59	233	0,8	44	1,8	342	0,9
3-3.59	222	0,7	40	1,6	342	0,9
4-4.59	241	0,8	49	2,0	348	0,9
5-5.59	575	1,9	84	3,3	824	2,1
6-6.59	1 162	3,8	114	4,5	1 458	3,7
7-7.59	1 507	5,0	108	4,3	1 976	5,1
8-8.59	1 498	5,0	118	4,7	1 900	4,9
9-9.59	1 500	5,0	86	3,4	1 872	4,8
10-10.59	1 587	5,3	89	3,5	2 002	5,1
11-11.59	1 699	5,6	103	4,1	2 112	5,4
12-12.59	1 811	6,0	131	5,2	2 290	5,9
13-13.59	1 890	6,3	122	4,9	2 447	6,3
14-14.59	2 112	7,0	154	6,1	2 700	6,9
15-15.59	2 259	7,5	144	5,7	2 878	7,4
16-16.59	2 362	7,8	159	6,3	3 015	7,7
17-17.59	2 214	7,3	180	7,2	2 807	7,2
18-18.59	1 892	6,3	126	5,0	2 398	6,1
19-19.59	1 579	5,2	157	6,3	2 030	5,2
20-20.59	1 213	4,0	133	5,3	1 614	4,1
21-21.59	875	2,9	113	4,5	1 156	3,0
22-22.59	700	2,3	89	3,5	973	2,5
23-23.59	481	1,6	71	2,8	701	1,8
Ogółem	30 186	100,0	2 511	100,0	39 002	100,0

W 2012 roku wśród ogółu sprawców – kierujących pojazdami, najliczniejszą grupę (77,1%) stanowili kierujący samochodami osobowymi. Byli oni sprawcami 23 265 wypadków drogowych, w których zginęło 1 868 osób, a 30 989 osoby odniosły obrażenia.

Wypadki drogowe wg pojazdu sprawcy

Pojazd sprawcy	Wypadki	%	Zabici	%	Ranni	%	
Rower	1 714	5,7	152	6,1	1 631	4,2	
Motorower	903	3,0	49	2,0	985	2,5	
Motocykl	994	3,3	151	6,0	1 046	2,7	
Samochód osobowy	23 265	77,1	1 868	74,4	30 989	79,5	
Autobus	komunikacji publicznej	262	0,9	11	0,4	408	1,0
	inny	105	0,3	8	0,3	224	0,6
Samochód ciężarowy	bez przyczepy	1 385	4,6	123	4,9	1 739	4,5
	z przyczepą	711	2,4	112	4,5	983	2,5
Ciągnik rolniczy	136	0,5	17	0,7	165	0,4	
Pojazd uprzywilejowany	27	0,1	-	-	53	0,1	
Pojazd przewożący mat. niebezpieczne	3	0,0	-	-	3	0,0	
Pojazd wolnobieżny	25	0,1	-	-	28	0,1	
Tramwaj, trolejbus	47	0,2	2	0,1	78	0,2	
Inny pojazd	120	0,4	10	0,4	134	0,3	
Pojazd nieustalony	489	1,6	8	0,3	535	1,4	

V.2. Wypadki z winy pieszych

Kolejną grupą sprawców wypadków drogowych byli piesi. W 2012 roku spowodowali oni 3 735 wypadków (10,1% ogółu wypadków), w wyniku których śmierć poniosło 625 osób (17,5% ogółu zabitych), a obrażenia ciała odniosły 3 182 osoby (6,9% ogółu rannych). W większości ofiarami w tych wypadkach byli sami piesi.

Najczęstszą przyczyną było:

- wejście na jezdnię bezpośrednio przed jadącym pojazdem – 2 071 wypadków, (tj. 55,4% wszystkich zdarzeń spowodowanych przez pieszych),
- przekraczanie jezdni w miejscu niedozwolonym – 441 wypadków (11,8%),
- wejście na jezdnię zza pojazdu, przeszkody – 433 wypadki (1,6%),
- wejście na jezdnię przy czerwonym świetle – 310 wypadków (8,3%).

W porównaniu z 2011 r. piesi spowodowali mniej wypadków o 642 (-14,7%), w których zginęło mniej osób o 129 (-17,1%) oraz rannych zostało mniej o 536 osób (-14,4%).

Przyczyny wypadków spowodowanych przez pieszych

Przyczyny wypadków		Wypadki		Zabici		Ranni	
		Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Nieostrożne wejście na jezdnię	przed jadącym poj.	2 071	55,4	295	47,2	1 809	56,9
	zza pojazdu, przeszkody	433	11,6	26	4,2	415	13,0
Przekraczanie jezdni w miejscu niedozwolonym		441	11,8	84	13,4	367	11,5
Wejście na jezdnię przy czerwonym świetle		310	8,3	28	4,5	288	9,1
Stanie na jezdni, leżenie		239	6,4	128	20,5	120	3,8
Chodzenie nieprawidłową stroną drogi		206	5,5	62	9,9	150	4,7
Zatrzymanie się, cofnięcie		35	0,9	2	0,3	33	1,0
Ogółem		3 735	100,0	625	100,0	3 182	100,0

Analizując przyczyny wypadków z winy pieszych należy zwrócić uwagę na wypadki z powodu stania lub leżenia na jezdni, ponieważ skutki tych wypadków są najtragiczniejsze, w co 2 takim wypadku zginął człowiek.

Zarówno w przypadku kierujących tak i pieszych – sprawców wypadków drogowych, to głównie mężczyźni przyczyniali się do ich powstania. Statystycznie 67,3% wypadków spowodowanych przez pieszych było zawinionych przez mężczyzn. Kobiety – piesze spowodowały 32,1% wypadków.

Najwięcej wypadków, bo 994 (26,6% ogółu wypadków z winy pieszych) oraz najwięcej ofiar śmiertelnych, bo 256 tj. (41% ogółu zabitych w wypadkach z winy pieszych) spowodowali piesi w wieku 40-59 lat.

Sprawcy wypadków – piesi w poszczególnych grupach wiekowych

Grupy wiekowe	Wypadki		Zabici		Ranni		Populacja*	Wskaźnik liczby wypadków na 10 000 populacji
	2011	2012	2011	2012	2011	2012		
0-6	197	151	9	5	189	147	2 826 732	0,5
7-14	660	570	14	9	655	566	2 992 245	1,9
15-17	227	194	8	11	229	186	1 327 574	1,5
18-24	447	388	49	44	405	361	3 762 293	1,0
25-39	742	666	141	115	621	567	9 245 422	0,7
40-59	1 169	994	309	256	887	750	10 587 619	0,9
60 plus	860	738	209	182	669	572	7 796 562	0,9
b/d	75	34	15	3	63	33	-	-

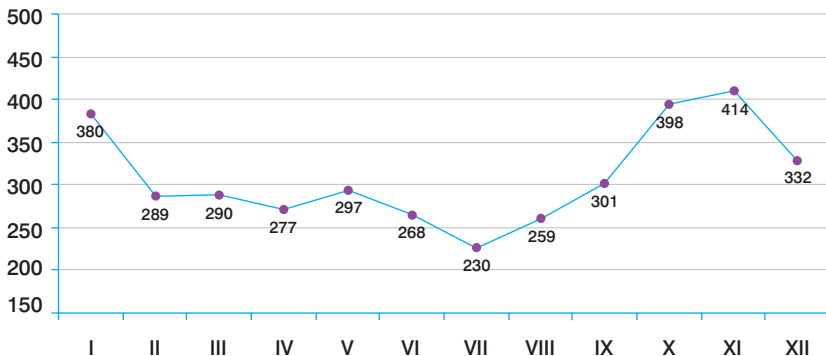
* dane wg stanu na dzień 31.12.2011 r.

Najwięcej wypadków piesi spowodowali w miesiącach: listopad (414 wypadków, 97 zabitych i 324 ranne) i październik (398 wypadków, 72 zabite, 332 ranne). Jako jeden z czynników wpływających na taki rozkład wypadków uznać można złe warunki atmosferyczne panujące w tym okresie, a także szybko zapadający zmierzch, wówczas piesi stają się mniej widoczni, co w połączeniu z brakiem ostrożności (tak pieszych, jak i kierujących) skutkuje dużą liczbą wypadków.

Wypadki spowodowane przez pieszych w zestawieniu miesięcznym

Miesiące	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Styczeń	380	10,2	69	11,0	316	9,9
Luty	289	7,7	36	5,8	256	8,0
Marzec	290	7,8	42	6,7	257	8,1
Kwiecień	277	7,4	43	6,9	238	7,5
Maj	297	8,0	34	5,4	272	8,5
Czerwiec	268	7,2	30	4,8	247	7,8
Lipiec	230	6,2	31	5,0	205	6,4
Sierpień	259	6,9	49	7,8	214	6,7
Wrzesień	301	8,1	58	9,3	250	7,9
Październik	398	10,7	72	11,5	332	10,4
Listopad	414	11,1	97	15,5	324	10,2
Grudzień	332	8,9	64	10,2	271	8,5
Ogółem	3 735	100,0	625	100,0	3 182	100,0

Wypadki drogowe z winy pieszych wg miesięcy

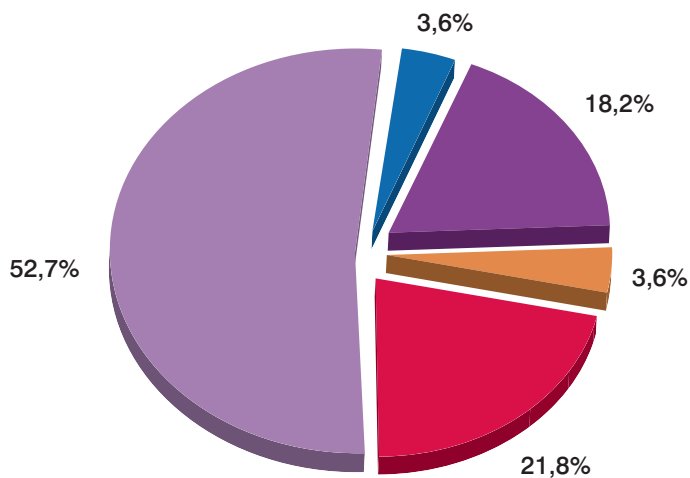
V.3. Wypadki z winy pasażera

Najmniej liczną grupą sprawców wypadków są pasażerowie. W 2012 roku spowodowali oni 125 wypadków, w których 3 osoby zginęły, a 134 zostały ranne.

V.4. Wypadki z powodu niesprawności technicznej pojazdu

W 2012 roku stan techniczny pojazdu był przyczyną 55 wypadków drogowych, zginęło w nich 6 osób, a rany odniosło 66. Najwięcej stwierdzono braków w oświetleniu (52,7% ogółu) oraz braki w ogumieniu (21,8%). Ponadto z powodu niezawinionej przez kierujących niesprawności technicznej pojazdów miało miejsce 100 wypadków, w których 6 osób zginęło, a 130 zostało rannych.

Wypadki z powodu niesprawności technicznej

Wypadki z powodu niesprawności technicznej pojazdu

Braki techniczne	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
braki w oświetleniu	29	52,7	1	16,7	37	56,1
braki w ogumieniu	12	21,8	3	49,9	12	18,2
usterki układu hamulcowego	10	18,3	1	16,7	12	18,2
usterki układu kierowniczego	2	3,6	-	-	3	4,5
inne usterki	2	3,6	1	16,7	2	3,0
Ogółem	55	100,0	6	100,0	66	100,0

V.5. Wypadki z innych przyczyn

Na powstawanie wypadków drogowych wpływ mają także inne, poza wymienionymi powyżej, przyczyny. W 2012 roku miały miejsce 2 492 takie zdarzenia, śmierć w nich poniosło 350 osób, a rannych zostało 2 847 osób.

Pozostałe przyczyny wypadków drogowych

Przyczyna	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Obiekty, zwierzęta na drodze	314	12,6	11	3,1	410	14,4
Nagle zasłabnięcie kierującego	123	4,9	19	5,4	141	5,0
Niezawiniona niesprawność techniczna pojazdu	100	4,0	6	1,7	130	4,6
Niewłaściwy stan jezdni	89	3,6	1	0,3	105	3,7
Oślepienie przez inny pojazd, słońce	22	0,9	2	0,6	23	0,8
Nieprawidłowo zabezpieczone roboty drogowe	3	0,1	-	-	3	0,1
Nieprawidłowa organizacja ruchu	1	0,0	-	-	1	0,0
Nieprawidłowo działająca sygnalizacja świetlna	1	0,0	-	-	1	0,0
Pożar pojazdu	1	0,0	-	-	2	0,1
Przyczyny nieustalone	830	33,3	229	65,4	890	31,3
Inne przyczyny	1 008	40,4	82	23,4	1 141	40,1
Ogółem	2 492	100,0	350	100,0	2 847	100,0

VI. OFIARY WYPADKÓW DROGOWYCH

VI.1. Ofiary wypadków drogowych

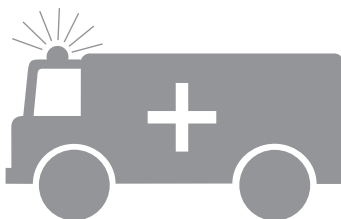
W 2012 roku w wypadkach drogowych poszkodowane zostały 49 363 osoby, w tym 3 571 poniosło śmierć, a 45 792 zostały ranne.

W porównaniu do 2011 roku oznacza to mniej ofiar o 4 327 osób, w tym ofiar śmiertelnych o 618 i rannych o 3 709 osób.

Najczęściej uczestnicy ruchu drogowego ginęli w wypadkach drogowych, które wydarzyły się poza obszarem zabudowanym. Prawie w co piątym takim zdarzeniu ginął człowiek, podczas gdy na obszarze zabudowanym, w co szesnastym.

Bardzo liczną grupę ofiar stanowią piesi, co wynika z dużego udziału potrąceń w ogólnej liczbie wypadków (27,1% ogółu zdarzeń), oraz z prawidłowości, iż na styku pojazd – pieszy ten ostatni jest narażony na znacznie większe, niż kierujący niebezpieczeństwo.

W roku 2012 w globalnej liczbie ofiar wypadków, największy odsetek stanowili kierujący samochodami osobowymi i ich pasażerowie (53,6%).

Ofiary wypadku wg użytkowników dróg

Rodzaj użytkownika drogi		Ofiary ogółem	Zabici	Ranni
Piesi		10 851	1 157	9 694
Kierujący	Ogółem, w tym:	23 619	1 756	21 863
	sam. osobowymi	14 108	1 025	13 083
	rowerami	4 435	300	4 135
	motocyklami	2 148	249	1 899
	motorowerami	1 780	74	1 706
	sam. ciężarowymi	810	76	734
	ciągnikami	111	20	91
	autobusami	66	7	59
	tramwajami, trolejbusami	11	-	11
	innymi pojazdami	149	5	144
Pasażerowie	Ogółem, w tym:	14 893	658	14 235
	sam. osobowych	12 345	590	11 755
	autobusów	1 151	11	1 140
	sam. ciężarowych	476	28	448
	motorowerów	291	8	283
	motocykli	299	12	287
	tramwajów, trolejbusów	130	-	130
	ciągników	52	4	48
	rowerów	30	-	30
innych pojazdów	119	5	114	
Ogółem		49 363	3 571	45 792

Najliczniejszą grupę zabitych – 1 030 osób (28,8% ogółu) stanowiły osoby w przedziale wiekowym 40-59 lat natomiast rannych – 12 909 osób (28,2% ogółu) stanowiły osoby w grupie wiekowej 25-39 lat.

Ofiary wypadków drogowych wg grup wiekowych

Grupy wiekowe	Zabici		Ranni		Na 1 milion populacji 2012 r.	
	2011	2012	2011	2012	Zabici	Ranni
0-6	32	31	1 243	1 192	11,0	422,1
7-14	70	58	3 171	2 753	19,4	920,0
15-17	106	86	2 631	2 343	64,9	1768,9
18-24	716	585	9 884	8 913	155,5	2369,0
25-39	1 033	882	13 765	12 909	95,4	1396,3
40-59	1 197	1 030	11 415	10 737	97,3	1014,1
60 plus	1 005	893	7 318	6 919	114,5	887,4
b/d	30	6	74	26	-	-

Najwyższy wskaźnik ofiar na 1 mln populacji odnotowany został, podobnie jak w latach poprzednich, w przedziale wiekowym 18-24 lata.

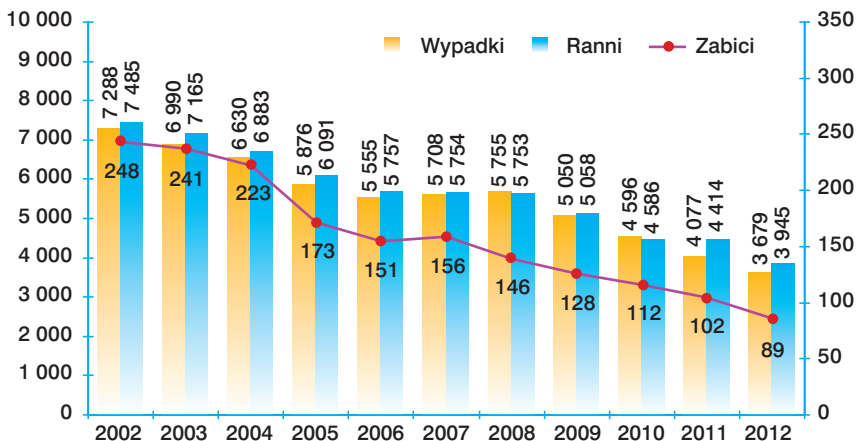
VI.2. Dzieci w wieku 0-14 lat – ofiary wypadków drogowych

W 2012 roku w Polsce miało miejsce 3 679 wypadków drogowych z udziałem dzieci w wieku 0-14 lat. W zdarzeniach tych 89 dzieci poniosło śmierć, a 3 945 doznało obrażeń. W stosunku do roku 2011 liczba wypadków zmalała o 398 (-9,8%) i rannych o 469 dzieci (-10,6 %), a zabitych – o 13 (-12,7 %). Z przedstawionych danych wynika, że tendencja spadkowa liczby wypadków i ich ofiar z udziałem najmłodszych zdecydowanie się utrzymuje.

Ofiary wypadków drogowych – dzieci i młodzieży w latach 2011 – 2012 w poszczególnych grupach wiekowych

Grupy wiekowe	Zabici			Ranni		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
0-6	34	32	31	1 246	243	1 192
7-14	78	70	58	3 340	1 3 171	2 753

Wypadki drogowe z udziałem dzieci 0-14 lat w okresie 2002 – 2012

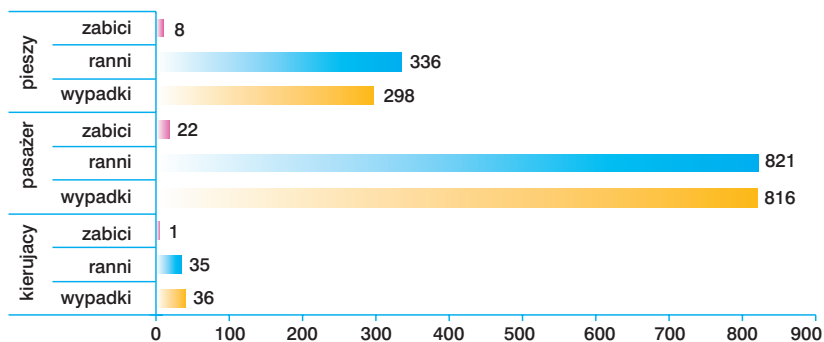

Rok	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	2003=100%	Ogółem	2003=100%	Ogółem	2003=100%
2003	6 990	100,0	241	100,0	7 165	100,0
2004	6 630	94,8	223	92,5	6 883	96,1
2005	5 876	84,1	173	71,8	6 091	85,0
2006	5 555	79,5	151	62,7	5 757	80,3
2007	5 708	81,7	156	64,7	5 754	80,3
2008	5 755	82,3	146	60,6	5 753	80,3
2009	5 050	72,2	128	53,1	5 058	70,6
2010	4 239	60,6	112	46,5	4 586	64,0
2011	4 077	58,3	102	42,3	4 414	61,6
2012	3 679	52,6	89	36,9	3 945	55,1

W stosunku do roku 2003 liczba wypadków z udziałem dzieci w 2012 roku spadła o 47,4%, zabitych o 63,1%, a rannych o 44,9%.

Zdecydowana większość wszystkich ofiar wypadków wśród dzieci w wieku 0-6 lat, to pasażerowie pojazdów – aż 70,6 %, w tym ofiary śmiertelne to 71% . Tendencja ta jest bardzo niepokojąca albowiem świadczy o tym, że najmłodszy są narażeni na utratę życia bądź zdrowia przede wszystkim z powodu błędów dorosłych. Często za kierownicą pojazdu, w którym dziecko ulega wypadkowi siedzi ktoś z jego bliskiej rodziny.

Wypadki z udziałem dzieci w wieku 0-6 lat

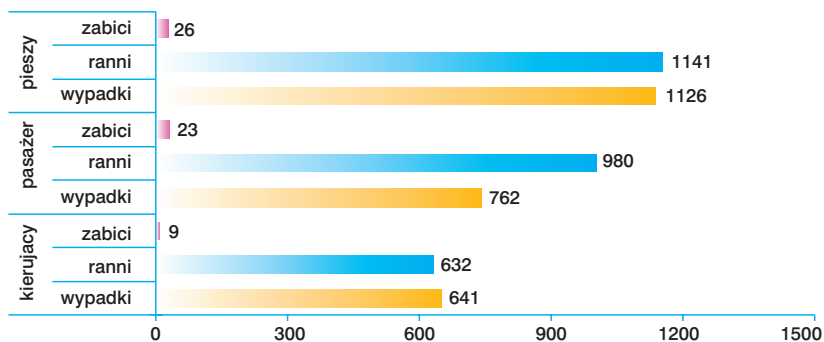

Wypadki z udziałem dzieci w wieku 0-6 lat w latach 2011 – 2012

	Wypadki		Zabici		Ranni	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
kierujący	34	36	-	1	34	35
pasażer	809	816	18	22	849	821
pieszy	356	298	14	8	360	336
ogółem	1 199	1 150	32	31	1 243	1 192

W przypadku dzieci ze starszej grupy wiekowej 7-14 lat, najwięcej ofiar wypadków drogowych było wśród pieszych, w tym ofiar śmiertelnych.

Wypadki z udziałem dzieci w wieku 7-14 lat

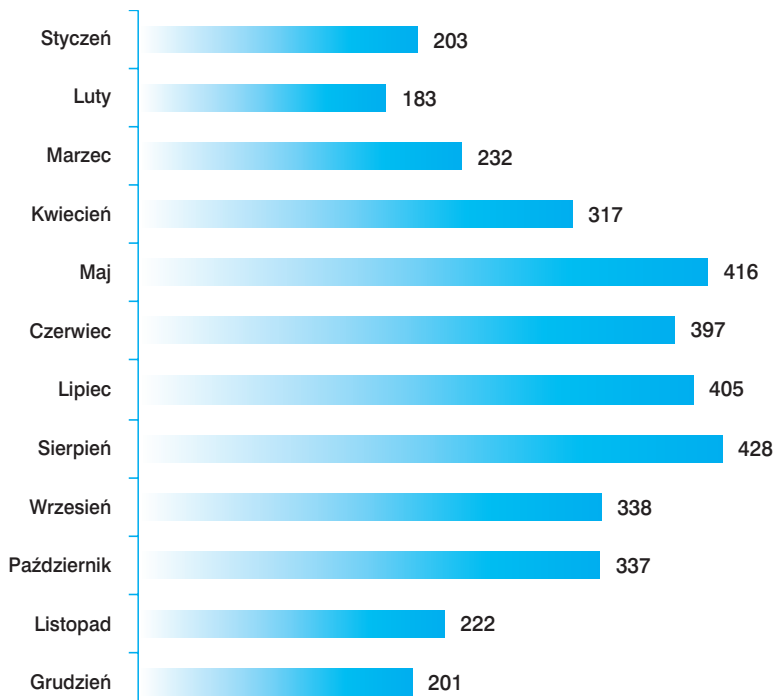

Wypadki z udziałem dzieci w wieku 7-14 lat w latach 2011 – 2012

	Wypadki		Zabici		Ranni	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
kierujący	733	641	16	9	730	632
pasażer	979	762	28	23	1 176	980
pieszy	1 166	1 126	26	26	1 265	1 141
ogółem	2 878	2 529	70	58	3 171	2 753

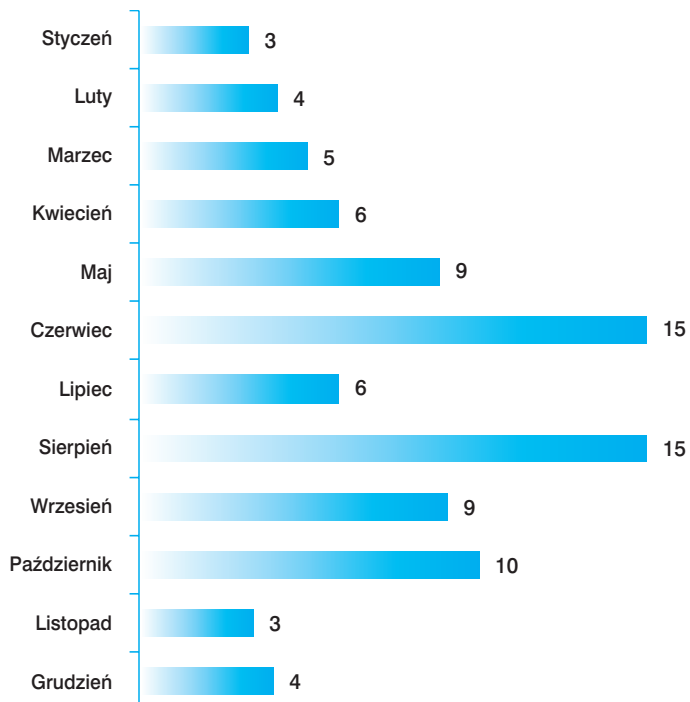
Tak jak miało to miejsce w poprzednich latach, nasilenie wypadków z udziałem dzieci występuje w miesiącach wiosenno-letnich – od maja do września. Najmłodszy ulegają wypadkom przede wszystkim podczas ładnej pogody i przy dobrej widoczności.

Wypadki drogowe z udziałem dzieci w poszczególnych miesiącach

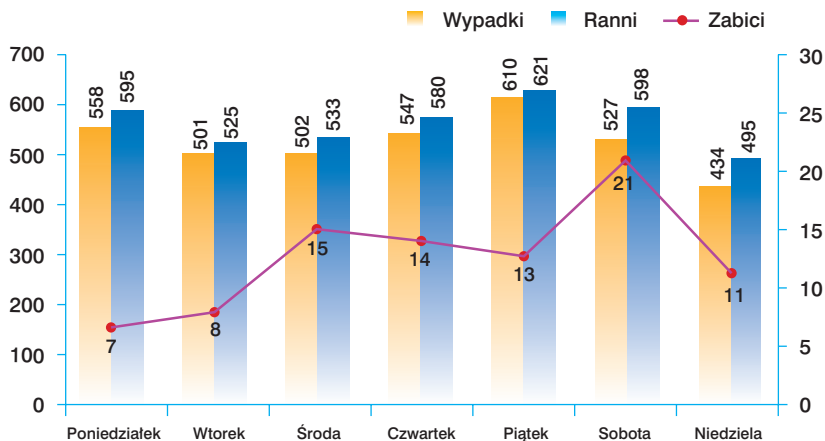
W 2012 roku najwięcej wypadków z udziałem dzieci wydarzyło się w sierpniu – 428, maju – 416 i w lipcu – 405. Najwięcej dzieci – ofiar śmiertelnych wśród dzieci zginęło w miesiącach: czerwiec i sierpień – po 15.

Ofiary śmiertelne wypadków drogowych w wieku 0-14 lat

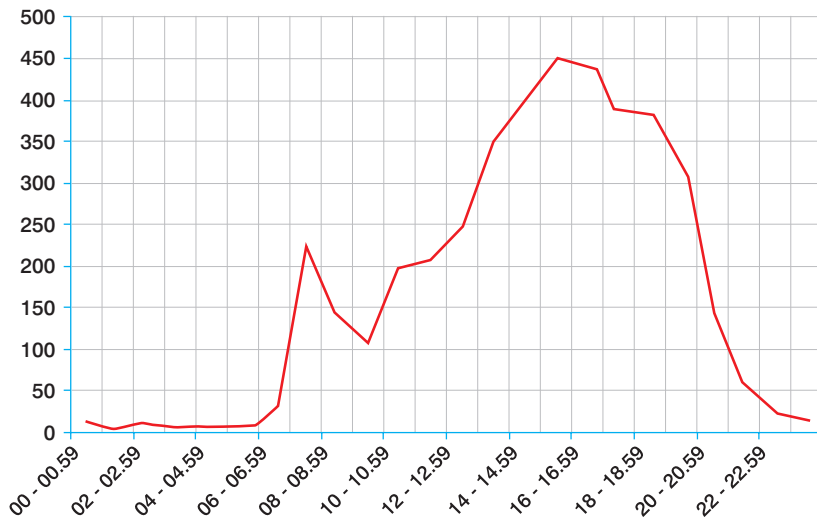

Z analizy wypadków wg dni tygodnia wynika, że najwięcej miało miejsce w piątki, poniedziałki i czwartki, najwięcej dzieci zginęło w soboty – 21 i środy – 15.

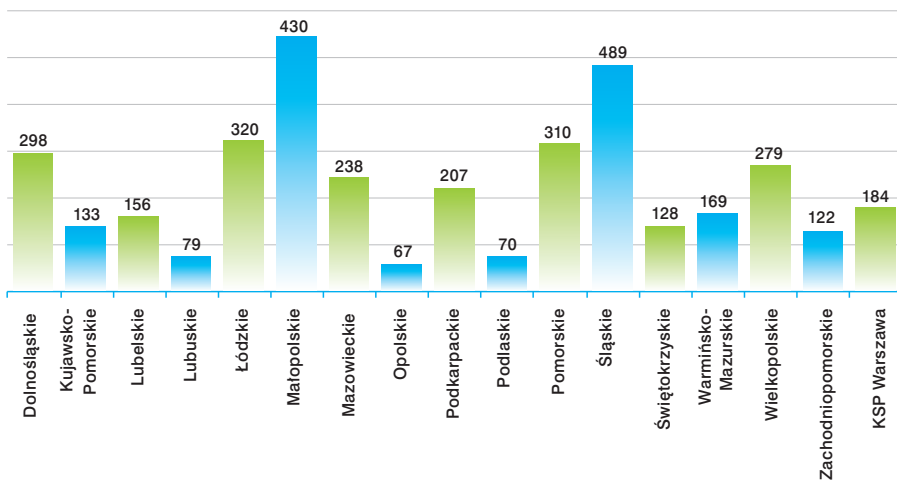
Wypadki drogowe z udziałem dzieci 0-14 lat w poszczególnych dniach tygodnia

Tendencje występowania wypadków z udziałem dzieci w wieku 0-14 lat wg. godzin

Wypadki z udziałem dzieci 0-14 lat w poszczególnych województwach

W 2012 roku dzieci w wieku 0-14 lat były sprawcami 1 180 wypadków (spadek o 180 wypadków w stosunku do roku 2011), zginęło w nich 17 dzieci (spadek o 19) a 1 205 zostało rannych (spadek o 169).

Sprawy wypadków drogowych w wieku 0-14 lat

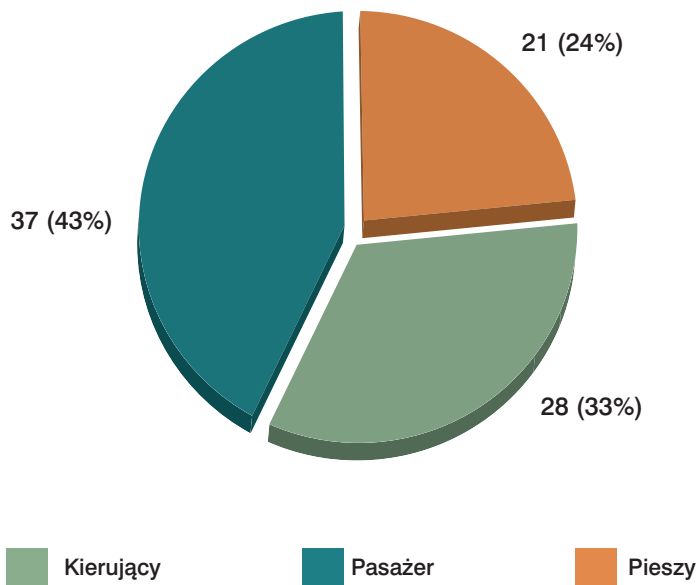
Wiek sprawcy	Rodzaj uczestnika	Wypadki	Zabici	Ranni
0-6	kierujący	28	-	30
	pieszy	151	5	147
7-14	kierujący	431	3	462
	pieszy	570	9	566
Ogółem		1 180	17	1 205

Bardzo zagrożona wypadkami drogowymi jest też nieletnia młodzież w wieku 15-17 lat. W 2012 roku miały miejsce 2 254 wypadki z udziałem młodzieży (spadek o 328 w stosunku do 2011 roku), zginęło w nich 86 młodych osób (spadek o 20), a 2 343 zostały ranne (spadek o 288). W tej grupie wiekowej także najwięcej ofiar odnotowano wśród pasażerów.

Wypadki z udziałem osób w wieku 15-17 lat

	Wypadki	Zabici	Ranni
Kierujący	790	28	765
Pasażer	923	37	1 024
Pieszy	541	21	554
Ogółem	2 254	86	2 343

Zabici w wypadkach drogowych w wieku 15-17 lat

VII. BEZPIECZEŃSTWO OSÓB PIESZYCH I INNYCH NIECHRONIONYCH UCZESTNIKÓW RUCHU

Okolo 40% wszystkich ofiar wypadków drogowych w Polsce stanowią „niechronieni” uczestnicy ruchu drogowego. Na tę grupę należy zwrócić szczególną uwagę, ponieważ w przeciwieństwie do poruszających się samochodami, osoby te nie są osłonięte karoserią samochodu, nie mogą liczyć na działanie poduszek powietrznych ani pasów bezpieczeństwa.

VII.1. Bezpieczeństwo osób pieszych

W 2012 roku odnotowano 10 309 wypadków z udziałem osób pieszych (27,8% ogółu), w których zginęło 1 167 osób (32,7% ogółu), a 9 945 odniosło obrażenia ciała (21,7% ogółu).

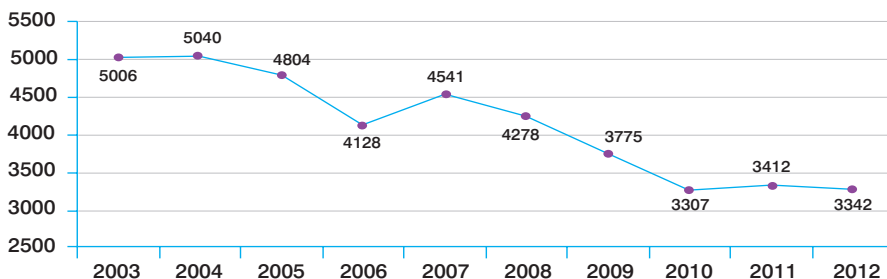
W większości poszkodowanymi byli sami piesi 1 157 zabitych i 9 694 ranne, którzy swoim zachowaniem często powodowali duże zagrożenie. W omawianym roku spowodowali oni 10,1% zdarzeń z ofiarami w ludziach.

W miejscach udostępnionych dla ruchu pieszego odnotowano 6 857 wypadków, stanowi to 66,5% wszystkich wypadków z udziałem pieszych. Śmierć poniosły 443 osoby (38,3% ogółu zabitych pieszych), rannych zostało 6 980 osób (72% ogółu rannych pieszych).

Wypadki drogowe i ich skutki w miejscach ruchu pieszych

Wybrane miejsca ruchu pieszych	Wypadki	Zabici	Ranni
Przeście dla pieszych	3 342	212	3 376
Skrzyżowanie	2 957	199	2 989
Chodnik, droga dla pieszych	358	9	393
Pobocze	109	18	123
Przystanek komunikacji publicznej	91	5	99

Wypadki drogowe na przejściach dla pieszych w latach 2003 – 2012

Liczba wypadków na przejściach dla pieszych malała od 2001 do 2010 roku, w 2011 roku liczba ta wzrosła o 105 co budzi niepokój, gdyż przejście dla pieszych w swej istocie gwarantować powinno tym uczestnikom ruchu bezpieczne przekroczenie jezdni. Jednakże w wielu przypadkach sami piesi wchodzą na przejście bezpośrednio przed pojazdem. W 2012 w porównaniu z rokiem ubiegłym liczba wypadków na przejściach dla pieszych zmniejszyła się o 70.

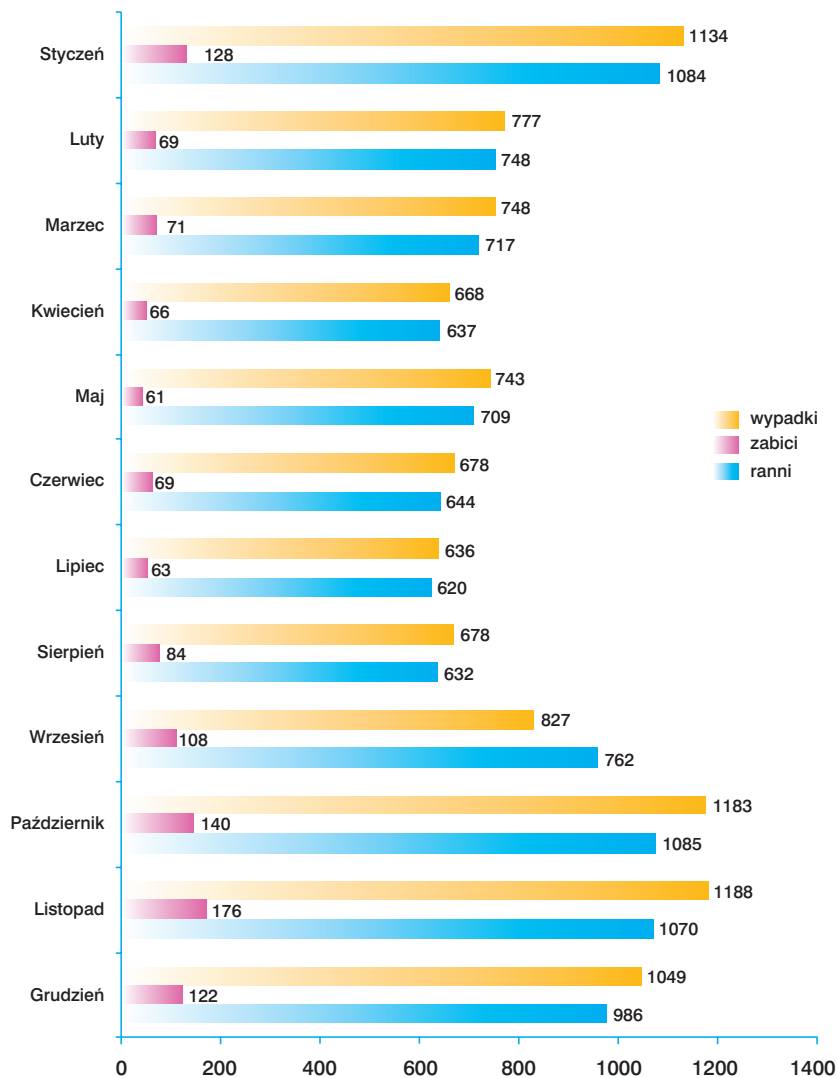
Udział procentowy wypadków w tych miejscach w stosunku do liczby wypadków z pieszymi systematycznie rósł z 29,8% w 2001 roku do 30,4% w roku 2005. W roku 2006 zmniejszył się do 27,4%, w 2007 i 2008 wyniósł 28,5%, w 2009 roku zanotowano wzrost do 29,4%, w 2010 r. wyniósł 29,3%, a w 2011 r. zwiększył się do 30,4%. W 2012 r. liczba ta wzrosła do 32,4%.

Podobnie jak w latach poprzednich, najwięcej wypadków z udziałem pieszych i najtragiczniejsze ich skutki zanotowano w miesiącach jesienno-zimowych (styczeń, październik – grudzień). Na taki stan rzeczy wpływ mają nasze warunki klimatyczne, a zwłaszcza wcześniej zapadający zmrok i gorsza widoczność. W 2012 roku najwięcej osób pieszych zginęło w listopadzie – 176 (15,2% ogółu), a ranni zostało w październiku 1 085 (11,2% ogółu).

Wypadki z udziałem pieszych w układzie miesięcznym

Miesiące	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Styczeń	1 134	11,0	128	11,1	1 084	11,2
Luty	777	7,5	69	6,0	748	7,7
Marzec	748	7,3	71	6,1	717	7,4
Kwiecień	668	6,5	66	5,7	637	6,6
Maj	743	7,2	61	5,3	709	7,3
Czerwiec	678	6,6	69	6,0	644	6,6
Lipiec	636	6,2	63	5,4	620	6,4
Sierpień	678	6,6	84	7,3	632	6,5
Wrzesień	827	8,0	108	9,3	762	7,9
Październik	1 183	11,5	140	12,1	1 085	11,2
Listopad	1 188	11,5	176	15,2	1 070	11,0
Grudzień	1 049	10,2	122	10,5	986	10,2
Ogółem	10 309	100,0	1 157	100,0	9 694	100,0

Wypadki z udziałem pieszych wg miesięcy

Do większości wypadków, w których poszkodowani zostali piesi przyczynili się inni użytkownicy dróg, szczególnie kierujący samochodami osobowymi.

Wypadki spowodowane przez innych użytkowników drogi, gdzie poszkodowany został pieszy

Pojazd	Wypadki	Zabici	Ranni
Samochód osobowy	5 388	374	6 039
Samochód ciężarowy bez przyczepy	265	38	269
Pojazd nieustalony	214	5	226
Rower	129	2	138
Samochód ciężarowy z przyczepą	80	29	84
Motorower	66	1	85
Motocykl	65	14	89
Autobus komunikacji publicznej	57	9	70
Autobus inny	16	1	15
Ciągnik rolniczy	9	1	8
Tramwaj, trolejbus	7	2	5
Inny pojazd	26	1	32

W znacznej mierze wypadki te powstały z powodu nie udzielenia pierwszeństwa pieszemu, nieprawidłowego przejeżdżania przejść dla pieszych, niedostosowania prędkości do warunków ruchu.

Główne przyczyny wypadków drogowych spowodowanych przez kierujących pojazdami, w których poszkodowany został pieszy

Przyczyna	Wypadki	Zabici	Ranni
Nieudzielenie pierwszeństwa pieszemu	2 565	146	2 770
Nieprawidłowe przejeżdżanie przejść dla pieszych	1 917	104	2 101
Niedostosowanie prędkości	552	115	761
Nieprawidłowy manewr cofania	455	16	456
Nieprawidłowe omijanie	332	44	334
Nieprawidłowe wyprzedzanie	115	15	115

VII.2. Bezpieczeństwo rowerzystów

W 2012 roku rowerzyści uczestniczyli w 4 665 wypadkach drogowych, w których zginęło 317 osób, a rany odniosły 4 532 osoby. Wśród ofiar największą grupę stanowili sami rowerzyści – 300 zabitych oraz 4 135 rannych.

Większość wypadków z udziałem rowerzystów miała miejsce na obszarze zabudowanym – 3 955 zaś na obszarze niezabudowanym wypadki cechowały się wysoką ofiarochłonnością, w 710 wypadków zginęły 143 osoby, tj. w co piątym wypadku była ofiara śmiertelna, gdy na obszarze zabudowanym w co dwudziestym drugim.

Wypadki drogowe powodowane przez rowerzystów wg obszaru

Obszar	Wypadki	Zabici	Ranni
zabudowany	3 955	174	3 917
niezabudowany	710	143	615
Ogółem	4 665	317	4 532

W omawianym okresie rowerzyści przyczynili się do powstania 1 714 wypadków, w których zginęły 152 osoby, a 1 631 osób doznało obrażeń ciała. Z porównywalnym okresem roku ubiegłego jest to mniej wypadków o 140 (-7,67%), więcej osób zabitych o 9 (+6,3%) oraz mniej osób rannych o 135 (-7,6%).

Najczęstszymi przyczynami wypadków powodowanych przez rowerzystów było:

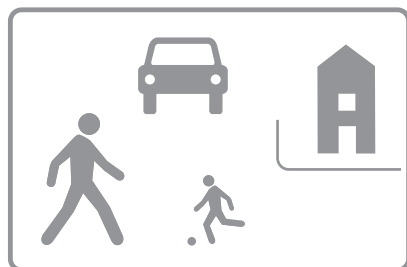
- nieprzestrzeganie pierwszeństwa przejazdu – 711 wypadków,
- nieprawidłowo wykonywany manewr skrętu – 218 wypadków,
- nieprawidłowe przejeżdżanie przejść dla pieszych – 146 wypadków.

Główne przyczyny wypadków spowodowanych przez rowerzystów

Przyczyny	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Nieprzestrzeżenie pierwszeństwa przejazdu	711	41,5	72	47,4	665	40,8
Nieprawidłowy manewr skrętu	218	12,7	32	21,1	196	12,0
Niedostosowanie prędkości do warunków ruchu	146	8,5	5	3,3	144	8,8
Nieprawidłowe przejeżdżanie przejść dla pieszych	109	6,4	1	0,7	109	6,7
Jazda po niewłaściwej stronie drogi	88	5,1	11	7,2	79	4,8
Nieprawidłowe omijanie	82	4,8	5	3,3	79	4,8
Nie ustąpienie pierwszeństwa pieszemu	74	4,3	1	0,7	76	4,7
Nieprawidłowa zmiana pasa ruchu	53	3,1	4	2,6	52	3,2
Niezachowanie bezpiecznej odległości od poprzedzającego pojazdu	38	2,2	2	1,3	38	2,3
Nieprawidłowe wymijanie	36	2,1	-	-	40	2,5
Nieprawidłowe wyprzedzanie	33	1,9	1	0,7	36	2,2
Wjazd przy czerwonym świetle	32	1,9	1	0,7	34	2,1
Jazda bez wymaganego oświetlenia	24	1,4	9	5,9	15	0,9
Nieprzestrzeżenie innych sygnałów	21	1,2	2	1,3	20	1,2

Kierujący rowerem najwięcej wypadków spowodowali w maju – 247 (14,4% ogółu), zginęło w nich 20 osób (13,2%), a rany odniosło 241 osób (14,7%). Natomiast najwięcej osób w wypadkach spowodowanych przez rowerzystów zginęło w sierpniu – 24 (15,8%).

Wypadki drogowe i ich skutki spowodowane przez rowerzystów – wg miesięcy

Miesiące	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Styczeń	42	2,5	9	5,9	33	2,0
Luty	20	1,2	4	2,6	16	1,0
Marzec	74	4,3	7	4,6	71	4,4
Kwiecień	133	7,8	12	7,9	122	7,5
Maj	247	14,4	20	13,2	241	14,7
Czerwiec	208	12,1	13	8,6	205	12,6
Lipiec	235	13,6	12	7,9	236	14,5
Sierpień	245	14,3	24	15,8	235	14,4
Wrzesień	200	11,7	16	10,5	190	11,6
Październik	176	10,3	16	10,5	165	10,1
Listopad	91	5,3	14	9,2	77	4,7
Grudzień	43	2,6	5	3,3	41	2,6
Ogółem	1 714	100,0	152	100,0	1 631	100,0

Dokonując podziału wypadków drogowych na poszczególne dni tygodnia, najczęściej zdarzeń rowerzyści spowodowali w piątki (16,7 % ogółu), w środy (16,2 % ogółu) oraz we wtorki (15,8 % ogółu).

Wypadki drogowe i ich skutki spowodowane przez rowerzystów według dni tygodnia

Dni tygodnia	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Poniedziałek	246	14,4	20	13,2	237	14,5
Wtorek	270	15,8	20	13,2	257	15,8
Środa	278	16,2	23	15,1	268	16,4
Czwartek	233	13,6	24	15,8	216	13,2
Piątek	287	16,7	23	15,1	274	16,8
Sobota	230	13,4	25	16,4	217	13,3
Niedziela	170	9,9	17	11,2	162	9,9
Ogółem	1 714	100,0	152	100,0	1 631	100,0

Z analizy wieku sprawców – rowerzystów wynika, że największe zagrożenie powodują dzieci i osoby starsze, przy czym wypadki z udziałem osób starszych pochłonęły zdecydowanie więcej ofiar śmiertelnych. Rowerzyści powyżej 60 roku życia, byli sprawcami 473 wypadków (27,6% ogółu wypadków spowodowanych przez rowerzystów), zginęło w nich 80 osób (52,6%), a 407 zostało rannych (24,9%). W co szóstym takim wypadku zginął człowiek. Z kolei dzieci w wieku 7-14 lat spowodowały 320 wypadków (18,7% ogółu) w wyniku których zginęły 2 osoby (1,3%), a 328 osób doznało obrażeń ciała (20,1%).

Sprawcy wypadków – rowerzyści wg wieku

Wiek	Wypadki	Zabici	Ranni
0-6	20	0	20
7-14	320	2	328
15-17	114	3	112
18-24	150	2	154
25-39	261	13	270
40-59	314	50	276
60 plus	473	80	407
b/d	62	2	64
Ogółem	1 714	152	1 631

Do większości wypadków, w których poszkodowani zostali rowerzyści przyczynili się inni użytkownicy dróg, szczególnie kierujący samochodami osobowymi.

Wypadki spowodowane przez innych użytkowników drogi, gdzie poszkodowany został rowerzysta

Pojazd	Wypadki	Zabici	Ranni
Samochód osobowy	2 012	93	1 998
Samochód ciężarowy bez przyczepy	113	18	101
Pojazd nieustalony	98	1	99
Samochód ciężarowy z przyczepą	60	15	45
Motocykl	20	1	30
Motorower	12	-	16
Autobus	18	2	16
Inny pojazd	13	-	13

W znacznej mierze wypadki te powstały z powodu nie udzielenia pierwszeństwa przejazdu, nieprawidłowego wyprzedzania oraz niedostosowania prędkości do warunków ruchu.

Główne przyczyny wypadków drogowych spowodowanych przez kierujących innymi pojazdami, w których poszkodowany został rowerzysta

Przyczyna	Wypadki	Zabici	Ranni
Nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu	1 966	90	1 913
Nieprawidłowe wyprzedzanie	466	53	449
Nieprawidłowy manewr skrętu	301	32	279
Niedostosowanie prędkości	269	31	270
Niezachowanie bezpiecznej odległości	150	17	143
Jazda po niewłaściwej stronie drogi	108	13	104
Nieprawidłowe omijanie	104	7	104
Nieprawidłowe przejeżdżanie	70	8	70
Nieprawidłowa zmiana pasa ruchu	70	8	70

VII.3. Bezpieczeństwo motocyklistów

W 2012 roku motocykliści uczestniczyli w 2 395 wypadkach, zginęło w nich 249 kierujących motocyklami oraz 12 ich pasażerów, a 1 899 motocyklistów i 287 pasażerów zostało rannych. Z winy motocyklistów zaistniały 994 wypadki, zginęło w nich 151 osób, a 1 046 osób doznało obrażeń ciała.

Najczęstsze przyczyny wypadków spowodowanych przez motocyklistów to:

- niedostosowanie prędkości do warunków ruchu – 574 wypadki,
- nieprawidłowe wyprzedzanie – 133 wypadki,
- niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami – 98 wypadków.

Główne przyczyny wypadków spowodowanych przez motocyklistów

Przyczyny	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Niedostosowanie prędkości	574	57,7	109	72,2	556	53,2
Nieprawidłowe wyprzedzanie	133	13,4	17	11,3	161	15,4
Niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami	98	9,9	5	3,3	115	11,0
Nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu	44	4,4	3	2,0	52	5,0
Nieprawidłowe zachowanie wobec pieszego	38	3,8	5	3,3	42	4,0
Jazda po niewłaściwej stronie drogi	17	1,7	3	2,0	19	1,8
Nieprawidłowe omijanie	15	1,5	2	1,3	18	1,7
Nieprawidłowe skręcanie	15	1,5	-	-	18	1,7

Kierujący motocyklami najczęściej powodowali wypadki w miesiącach maj – wrzesień, co wynika z warunków klimatycznych umożliwiających poruszanie się po drogach tej grupie użytkowników. Największą liczbę wypadków – 158 zanotowano w lipcu (15,9%) i sierpniu – 155 (15,6%), zaś najwięcej osób zginęło w sierpniu – 27 (17,9%).

Wypadki drogowe i ich skutki spowodowane przez motocyklistów – wg miesięcy

Miesiące	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Styczeń	1	0,1	-	-	1	0,1
Luty	1	0,1	-	-	1	0,1
Marzec	65	6,5	13	8,6	78	7,5
Kwiecień	105	10,6	17	11,3	112	10,7
Maj	143	14,4	24	15,9	145	13,9
Czerwiec	134	13,5	19	12,6	136	13,0
Lipiec	158	15,9	20	13,2	167	16,0
Sierpień	155	15,6	27	17,9	163	15,6
Wrzesień	140	14,1	19	12,6	147	14,1
Październik	66	6,6	8	5,3	65	6,2
Listopad	24	2,4	3	2,0	30	2,9
Grudzień	2	0,2	1	0,7	1	0,1
Ogółem	994	100,0	151	100,0	1 046	100,0

Dokonując podziału wypadków drogowych na poszczególne dni tygodnia, najwięcej zdarzeń z winy motocyklistów odnotowano w dni weekendowe: w soboty (20,9 % ogółu) oraz w niedziele (19,5% ogółu).

Wypadki drogowe i ich skutki spowodowane przez motocyklistów według dni tygodnia

Dni tygodnia	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Poniedziałek	121	12,2	19	12,6	119	11,4
Wtorek	97	9,8	20	13,2	90	8,6
Środa	112	11,3	17	11,3	114	10,9
Czwartek	117	11,8	13	8,6	127	12,1
Piątek	145	14,6	17	11,3	156	14,9
Sobota	208	20,9	30	19,9	221	21,1
Niedziela	194	19,5	35	23,2	219	20,9
Ogółem	994	100,0	151	100,0	1 046	100,0

Jak wynika z danych, duże zagrożenie powodują też młodzi kierowcy w wieku 18-24 lata (pięcioletni przedział wiekowy). Spowodowali oni 371 wypadków (37,3% ogółu), w których 56 osób poniosło śmierć (37,1% ogółu), a 392 osoby zostały ranne (37,5%).

Sprawcy wypadków – motocykliści wg wieku

Wiek	Wypadki		Zabici		Ranni	
	2011 r.	2012 r.	2011 r.	2012 r.	2011 r.	2012 r.
7-14	7	2	1	-	8	2
15-17	63	47	5	3	86	53
18-24	394	371	65	56	408	392
25-39	516	411	82	79	526	406
40-59	148	131	27	11	153	157
60 plus	16	24	3	2	13	28
b/d	16	8	-	-	17	8
Ogółem	1 160	994	183	151	1 211	1 046

Do wypadków, w których poszkodowani zostali motocykliści przyczynili się także inni użytkownicy dróg, szczególnie kierujący samochodami osobowymi.

Wypadki spowodowane przez innych użytkowników drogi, gdzie poszkodowany został motocyklista

Pojazd	Wypadki	Zabici	Ranni
Samochód osobowy	925	100	1 005
Samochód ciężarowy bez przyczepy	58	4	62
Samochód ciężarowy z przyczepą	15	2	16
Pojazd nieustalony	14	-	14
Rower	12	6	17
Ciągnik rolniczy	12	3	11
Autobus	4	-	5
Motorower	9	-	14
Inny pojazd	6	1	6

W znacznej mierze wypadki te powstały z powodu nie udzielenia pierwszeństwa przejazdu, nieprawidłowo wykonywanego manewru skrętu, nieprawidłowej zmiany pasa ruchu.

Główne przyczyny wypadków drogowych spowodowanych przez kierujących innymi pojazdami, w których poszkodowany został motocyklista.

Przyczyna	Wypadki	Zabici	Ranni
Nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu	790	71	862
Niedostosowanie prędkości	564	118	549
Nieprawidłowe wyprzedzanie	164	26	201
Niezachowanie bezpiecznej odległości	107	11	128
Nieprawidłowa zmiana pasa ruchu	96	4	103
Nieprawidłowy manewr skrętu	89	11	98
Nieprawidłowe zawracanie	29	4	30
Jazda po niewłaściwej stronie jezdni	25	15	30

VII.4. Bezpieczeństwo motorowerzystów

W 2012 roku motorowerzyści uczestniczyli w 2 036 wypadkach, a przyczynili się do powstania 903 wypadków, w których zginęło 49 osób, a 985 doznało obrażeń ciała.

Najczęstszymi przyczynami wypadków spowodowanych przez motorowerzystów było:

- niedostosowanie prędkości do warunków ruchu – 318 wypadków,
- nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu – 191 wypadków,
- nieprawidłowy manewr skrętu – 76 wypadków.

Główne przyczyny wypadków spowodowanych przez motorowerzystów

Przyczyna	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Niedostosowanie prędkości	318	35,2	15	30,6	341	34,6
Nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu	191	21,2	15	30,6	211	21,4
Nieprawidłowy manewr skrętu	76	8,4	3	6,1	83	8,4
Niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami	75	8,3	2	4,1	83	8,4
Nieprawidłowe omijanie	53	5,9	5	10,2	59	6,0
Nieprawidłowe wyprzedzanie	45	5,0	3	6,1	50	5,1
Jazda po niewłaściwej stronie drogi	36	4,0	4	8,2	35	3,6
Nieprawidłowe zachowanie wobec pieszego	33	3,7	-	-	38	3,9

Największą liczbę wypadków – 139 zanotowano w lipcu (15,4%), w wypadkach tych 10 osób zginęło (20,4%), a 150 osób zostało rannych (15,2%).

Wypadki drogowe i ich skutki spowodowane przez motorowerystów wg miesięcy

Miesiące	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Styczeń	22	2,4	1	2,0	21	2,1
Luty	10	1,1	1	2,0	10	1,0
Marzec	47	5,2	4	8,2	48	4,9
Kwiecień	76	8,4	5	10,2	81	8,2
Maj	100	11,1	5	10,2	111	11,3
Czerwiec	128	14,2	6	12,2	141	14,3
Lipiec	139	15,4	10	20,4	150	15,2
Sierpień	125	13,8	7	14,3	139	14,1
Wrzesień	132	14,6	6	12,2	149	15,1
Październik	73	8,1	2	4,1	83	8,4
Listopad	38	4,2	1	2,0	39	4,0
Grudzień	13	1,4	1	2,0	13	1,3
Ogółem	903	100,0	49	100,0	985	100,0

Dokonując podziału wypadków drogowych na poszczególne dni tygodnia, najwięcej zdarzeń z winy motorowerystów odnotowano: w piątki (16,7 % ogółu) i w poniedziałki (15,8%).

Wypadki drogowe i ich skutki spowodowane przez motorowerystów według dni tygodnia

Dni tygodnia	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Poniedziałek	143	15,8	7	14,3	153	15,5
Wtorek	115	12,7	5	10,2	128	13,0
Środa	105	11,6	5	10,2	111	11,3
Czwartek	133	14,7	5	10,2	151	15,3
Piątek	151	16,7	9	18,4	158	16,0
Sobota	135	15,0	8	16,3	150	15,2
Niedziela	121	13,4	10	20,4	134	13,6
Ogółem	903	100,0	49	100,0	985	100,0

Z analizy wieku sprawców – motoroweryzistów wynika, że największe zagrożenie powodują osoby w grupie wiekowej 15-17 lat, byli oni sprawcami 217 wypadków (24% ogółu wypadków spowodowanych przez tę grupę uczestników ruchu), zginęło w nich 9 osób (18,4%), a 249 zostało rannych (25,3%). Drugą grupą wiekową, stwarzającą duże zagrożenie, jest grupa powyżej 60 lat, wypadki przez nich spowodowane cechują się dużą ofiarochłonnością, prawie w co szóstym wypadku była ofiara śmiertelna.

Sprawcy wypadków – motoroweryści wg wieku

Wiek	Wypadki		Zabici		Ranni	
	2011 r.	2012 r.	2011 r.	2012 r.	2011 r.	2012 r.
7-14	111	94	2	1	137	112
15-17	271	217	13	9	300	249
18-24	174	164	8	6	202	182
25-39	187	178	12	7	185	191
40-59	129	151	9	10	128	153
60 plus	102	93	12	16	96	90
b/d	20	6	-	-	21	8
Ogółem	994	903	56	49	1 069	985

Do wypadków, w których poszkodowani zostali motoroweryści przyczynili się także inni użytkownicy dróg, szczególnie kierujący samochodami osobowymi.

Wypadki spowodowane przez innych użytkowników drogi, gdzie poszkodowany został motorowerzysta

Pojazd	Wypadki	Zabici	Ranni
Samochód osobowy	700	14	782
Samochód ciężarowy bez przyczepy	41	3	43
Pojazd niestabilny	26	-	29
Samochód ciężarowy z przyczepą	14	-	14
Rower	13	1	20
Ciągnik rolniczy	8	-	10
Motocykl	5	1	8
Autobus	5	1	6
Inny pojazd	3	-	3

W znacznej mierze wypadki te powstały z powodu nie udzielenia pierwszeństwa przejazdu, nieprawidłowo wykonywanego manewru skrętu, nieprawidłowej zmiany pasa ruchu.

Główne przyczyny wypadków drogowych spowodowanych przez kierujących innymi pojazdami, w których poszkodowany został motorowerzysta

Przyczyna	Wypadki	Zabici	Ranni
Nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu	705	24	786
Niedostosowanie prędkości	305	19	332
Nieprawidłowe wyprzedzanie	140	7	159
Nieprawidłowy manewr skrętu	112	3	124
Niezachowanie bezpiecznej odległości	103	2	117
Nieprawidłowa zmiana pasa ruchu	47	-	50

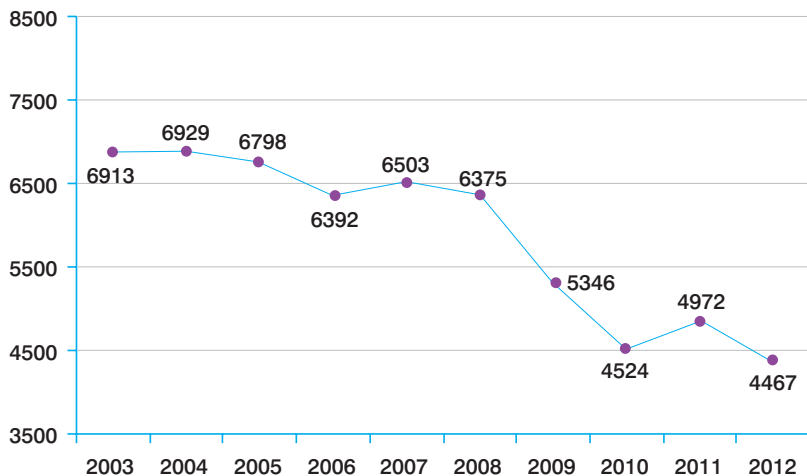
VIII. NIETRZEŻWI UCZESTNICY RUCHU DROGOWEGO

W 2012 roku nietrzeźwi użytkownicy dróg uczestniczyli w 4 467 wypadkach drogowych (12,1% ogółu wypadków), śmierć w nich poniosły 584 osoby (16,4% ogółu zabitych), a 5 305 osób odniosło obrażenia (11,6% ogółu rannych).

Wypadki drogowe i ich skutki z udziałem nietrzeźwych uczestników ruchu w układzie województw

Województwa	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Dolnośląskie	312	7,0	36	6,2	380	7,2
Kujawsko-pomorskie	144	3,2	33	5,7	149	2,8
Lubelskie	306	6,9	58	9,9	332	6,3
Lubuskie	88	2,0	10	1,7	126	2,4
Łódzkie	446	10,0	62	10,6	543	10,2
Małopolskie	443	9,9	27	4,6	504	9,5
Mazowieckie (bez terenu działania KSP Warszawa)	359	8,0	65	11,1	393	7,4
Opolskie	101	2,3	9	1,5	128	2,4
Podkarpackie	230	5,1	47	8,0	278	5,2
Podlaskie	126	2,8	21	3,6	172	3,2
Pomorskie	271	6,1	29	5,0	346	6,5
Śląskie	604	13,5	45	7,7	714	13,5
Świętokrzyskie	218	4,9	27	4,6	243	4,6
Warmińsko-mazurskie	245	5,5	31	5,3	285	5,4
Wielkopolskie	261	5,8	45	7,7	336	6,3
Zachodniopomorskie	189	4,2	26	4,5	215	4,1
Komenda Stołeczna Policji	124	2,8	13	2,3	161	3,0
POLSKA	4 467	100,0	584	100,0	5 305	100,0

Wypadki drogowe z udziałem nietrzeźwych w latach 2003 – 2012

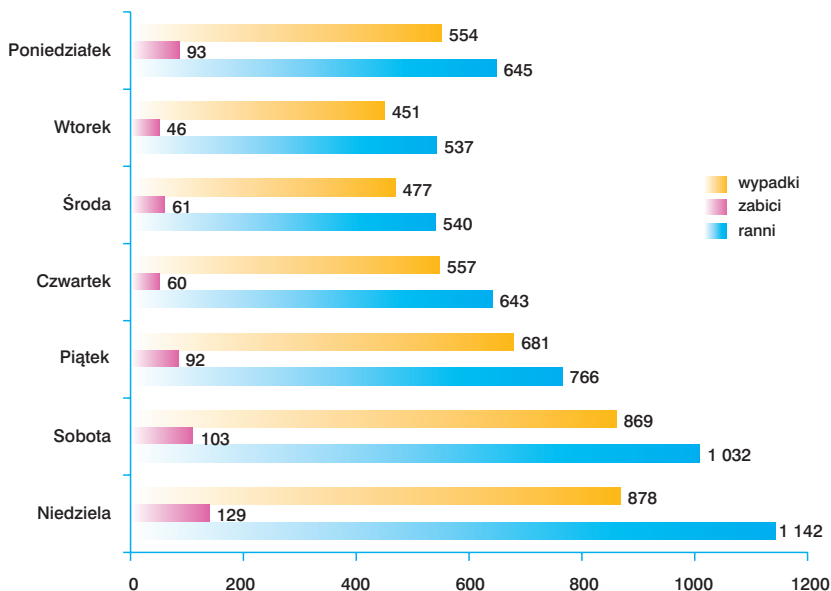
W porównaniu do roku ubiegłego zmniejszyła się liczba wypadków z udziałem osób nietrzeźwych o 505 (-10,2%).

Nietrzeźwi najczęściej uczestniczyli w zdarzeniach drogowych w ostatnich dniach tygodnia: soboty (19,4%) i niedziele (19,6%). Niewątpliwie wpływ na to ma fakt, że koniec tygodnia, dni wolne od pracy, sprzyjają spotkaniom towarzyskim i imprezom, podczas których spożywany jest alkohol. Generalnie bowiem, w te dni zwiększa się liczba uczestników ruchu pod wpływem alkoholu.

Wypadki drogowe i ich skutki z udziałem nietrzeźwych wg dni tygodnia

Dni tygodnia	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Poniedziałek	554	12,4	93	16,0	645	12,2
Wtorek	451	10,1	46	7,9	537	10,1
Środa	477	10,7	61	10,5	540	10,2
Czwartek	557	12,5	60	10,1	643	12,1
Piątek	681	15,3	92	15,7	766	14,4
Sobota	869	19,4	103	17,6	1 032	19,4
Niedziela	878	19,6	129	22,1	1 142	21,5
Ogółem	4 467	100,0	584	100,0	5 305	100,0

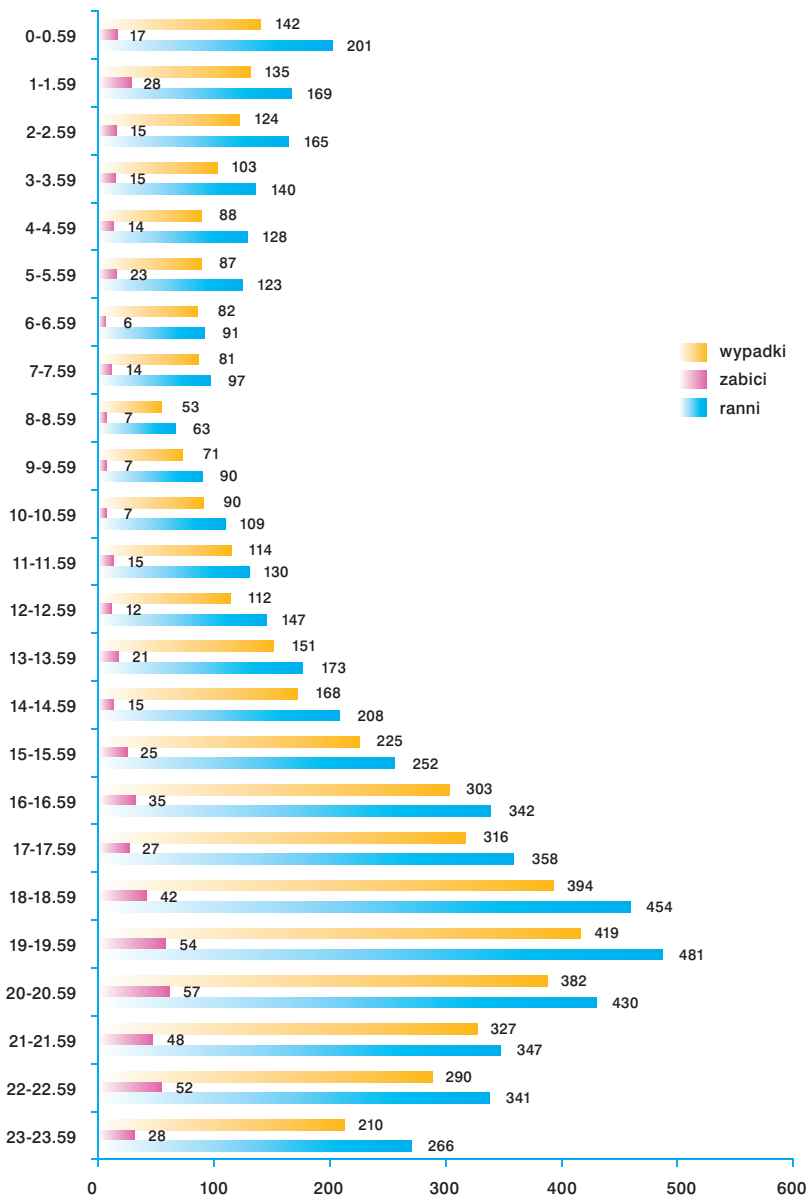
Zestawienie wypadków drogowych z nietrzeźwymi wg dni tygodnia

W trakcie doby kulminacyjny jest przedział pomiędzy 16.00 a 23.00. W 2012 roku w godzinach tych nietrzeźwi uczestniczyli w 2 431 wypadkach, co stanowi 54,4% wszystkich wypadków z ich udziałem. Zginęło w nich 315 osób (54,3%), a ranne zostały 2 753 osoby (51,9%). Rozkład godzinowy wypadków z udziałem nietrzeźwych pokrywa się z ogólną tendencją ich występowania. W godzinach gdy wystąpiła kulminacja, w co siódmym wypadku ginął człowiek.

Zestawienie wypadków z nietrzeźwymi wg godzin

W 2012 roku nietrzeźwi uczestnicy ruchu spowodowali 3 407 wypadków (9,2% ogółu), w których zginęło 475 osób (13,3%), a rannych zostało 4 071 osób (8,9%). Najliczniejszą grupę nietrzeźwych sprawców wypadków stanowili kierujący pojazdami. Byli oni sprawcami 2 336 wypadków, w których zginęło 306 osób, a rannych zostało 3 125 osób. W odniesieniu do ogólnej liczby wypadków spowodowanych przez kierujących, nietrzeźwi stanowili 7,7%. W porównaniu do 2011 roku nastąpił spadek liczby wypadków spowodowanych przez nietrzeźwych kierujących o 381 (-14%) natomiast wzrosła liczba osób zabitych o 6 (+2%).

W grupie nietrzeźwych kierujących największe zagrożenie bezpieczeństwa stanowili kierujący samochodami osobowymi, którzy spowodowali 1 742 wypadki (74,6% wypadków spowodowanych przez nietrzeźwych kierujących). Wskaźnik ten jest niższy niż w roku poprzednim (2011 – 76,4%). W wypadkach zawinionych przez nietrzeźwych kierujących samochodami osobowymi zginęły 242 osoby, tj. 79,2% śmiertelnych ofiar zdarzeń spowodowanych przez nietrzeźwych kierujących (2011 rok – 88,3%), a ranne w tych wypadkach zostały 2 483 osoby, tj. 79,5% (2011 rok – 80,7%). Następną grupą nietrzeźwych użytkowników stwarzającą zagrożenie byli rowerzyści. Spowodowali oni 206 wypadków (8,8%), w których zginęły 23 osoby (7,5%), a 195 zostało rannych (6,2%).

Wypadki spowodowane przez nietrzeźwych kierujących – według rodzaju pojazdu

Rodzaj pojazdu sprawcy	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Samochód osobowy	1 742	74,6	242	79,2	2 483	79,5
Rower	206	8,8	23	7,5	195	6,2
Motorower	159	6,8	10	3,3	168	5,4
Motocykl	120	5,1	20	6,5	125	4,0
Samochód ciężarowy	49	2,1	6	2,0	74	2,4
Ciągnik rolniczy	23	1,0	3	1,0	26	0,8
Inny pojazd	32	1,4	2	0,7	40	1,3
Pojazd uprzywilejowany	2	0,1	-	-	5	0,2
Pojazd wolnobieżny	1	0,0	-	-	1	0,0
Autobus	2	0,1	-	-	8	0,2
Ogółem	2 336	100,0	306	100,0	3 125	100,0

Najwięcej wypadków nietrzeźwi kierujący spowodowali na skutek niedostosowania prędkości do warunków ruchu, nieudzielenia pierwszeństwa przejazdu oraz jazdy niewłaściwą stroną drogi.

Główne przyczyny wypadków spowodowanych przez nietrzeźwych kierujących

Przyczyny wypadków		Wypadki		Zabici		Ranni	
		2011 r.	2012 r.	2011 r.	2012 r.	2011 r.	2012 r.
Niedostosowanie prędkości do warunków ruchu		1 702	1 437	214	215	2 406	1 960
Nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu		280	250	22	28	375	331
Jazda po niewłaściwej stronie drogi		129	132	7	18	195	190
Nieprawidłowe	wyprzedzanie	97	84	10	15	154	111
	omijanie	57	58	8	3	59	72
	skręcanie	81	51	7	4	95	55
	wymijanie	56	59	5	4	82	86
Nieprawidłowe zachowanie się wobec pieszego		92	79	10	4	94	93
Niezachowanie bezpiecznej odległości		108	78	4	5	178	98

Analizując strukturę wiekową nietrzeźwych sprawców kierujących, należy zwrócić uwagę na grupę 18-24 lata (przedział siedmioletni), gdzie odnotowano znaczny odsetek wypadków chociażby w porównaniu do grupy 25-39, gdzie przedział wiekowy obejmuje 15 lat.

Nietrzeźwi kierujący sprawcy wypadków wg grup wiekowych

Grupy wiekowe	Wypadki	%	Zabici	%	Ranni	%
07-14	4	0,2	-	-	6	0,2
15-17	48	2,1	4	1,3	64	2,0
18-24	607	26,0	71	23,2	918	29,4
25-39	958	41,0	141	46,1	1 268	40,6
40-59	584	25,0	74	24,2	727	23,3
60 plus	134	5,8	16	5,2	139	4,4

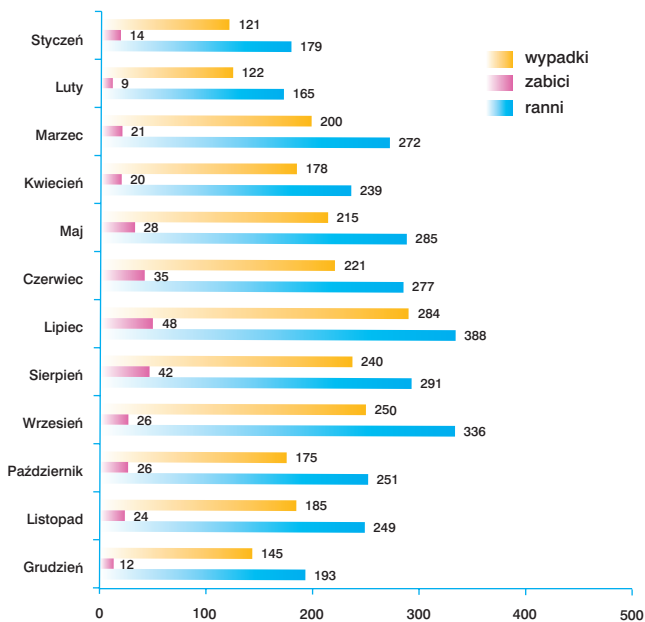
Najwięcej wypadków nietrzeźwi kierujący powodowali w miesiącach letnich, szczególnie w lipcu (12,2%). Jest to spowodowane tym, że jest to okres urlopowy, jest większa swoboda, odbywa się więcej imprez towarzyskich jak również plenerowych.

Wypadki spowodowane przez nietrzeźwych kierujących w układzie miesięcznym

Miesiące	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Styczeń	121	5,2	14	4,6	179	5,7
Luty	122	5,2	9	2,9	165	5,3
Marzec	200	8,6	21	6,9	272	8,7
Kwiecień	178	7,6	20	6,5	239	7,6
Maj	215	9,2	28	9,2	285	9,1
Czerwiec	221	9,5	35	11,4	277	8,9
Lipiec	284	12,2	48	15,7	388	12,4
Sierpień	240	10,3	42	13,7	291	9,3
Wrzesień	250	10,7	26	8,5	336	10,8
Październik	175	7,5	26	8,5	251	8,0
Listopad	185	7,9	24	7,8	249	8,0
Grudzień	145	6,2	13	4,2	193	6,2
Ogółem	2 336	100,0	306	100,0	3 125	100,0

Nietrzeźwi kierujący – sprawcy wypadków w układzie miesięcznym

W 2012 roku, w porównaniu z rokiem 2011 nastąpił spadek liczby ujawnionych kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu (w stanie po użyciu oraz w stanie nietrzeźwości) o 12 468 osób.

Naruszony przepis	2011 r.	2012 r.
Art. 87 § 1 KW	25 084	25 546
Art. 87 § 2 KW	9 919	9 680
Art. 178a § 1 KK	84 939	78 005
Art. 178a § 2 KK	63 546	57 789
Ogółem	183 488	171 020

Na terenie poszczególnych województw, sytuacja przedstawia się następująco:

Województwo	Art. 87 KW		Art. 178a KK		Razem	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Dolnośląskie	2 764	2 783	11 704	10 545	14 468	13 328
Kujawsko-pomorskie	1 790	1 719	8 471	7 998	10 261	9 717
Lubelskie	1 887	1 890	10 366	9 271	12 253	11 161
Lubuskie	1 517	1 577	6 680	5 487	8 197	7 064
Łódzkie	2 052	2 089	10 801	8 965	12 853	11 054
Małopolskie	2 732	3 113	8 585	8 797	11 317	11 910
Mazowieckie	2 068	2 014	11 496	10 871	13 564	12 885
Opolskie	972	948	5 141	4 702	6 113	5 650
Podkarpackie	1 619	1 578	7 717	7 471	9 336	9 049
Podlaskie	1 208	1 390	5 102	4 906	6 310	6 296
Pomorskie	2 340	2 085	7 327	6 569	9 667	8 654
Śląskie	3 891	3 964	12 470	11 231	16 361	15 195
Świętokrzyskie	1 491	1 588	7 079	5 545	8 570	7 133
Warmińsko-mazurskie	1 695	1 362	5 842	4 789	7 537	6 151
Wielkopolskie	3 261	3 687	15 837	16 623	19 098	20 310
Zachodniopomorskie	2 395	2 095	9 449	7 863	11 844	9 958
KSP Warszawa	1 321	1 344	4 418	4 161	5 739	5 505
OGÓŁEM	35 003	35 226	148 485	135 794	183 488	171 020

Kierujący pojazdami będący pod działaniem innego środka brali udział w 27 wypadkach i 83 kolizjach drogowych, z czego byli sprawcami 26 wypadków, w których 13 osób zginęło, a 27 zostało rannych oraz 75 kolizji.

Główne przyczyny wypadków to:

- nieprawidłowe zachowanie się wobec pieszego 7 wypadków, 7 zabitych, 2 ranne
- niedostosowanie prędkości do warunków ruchu 7 wypadków, 3 zabite, 7 rannych
- nieudzielanie pierwszeństwa przejazdu 2 wypadki, 2 zabite, 1 ranna
- nieprawidłowe wyprzedzanie 2 wypadki, 1 zabity, 3 ranne
- nieprawidłowe zmiana pasa ruchu 3 wypadki, 3 ranne
- jazda po niewłaściwej stronie drogi 2 wypadki, 6 rannych

Wiek sprawców wypadków – kierujących będących pod działaniem innego środka

Wiek	Wypadki	Zabici	Ranni
18-24	16	9	17
25-39	8	4	8
40-59	2	0	2
Ogółem	26	13	27

Piesi, będący pod działaniem alkoholu spowodowali 988 wypadków, w ich wyniku śmierć poniosło 148 osób, a 854 zostały ranne. W porównaniu do roku 2011 nastąpił spadek liczby wypadków spowodowanych przez tę grupę uczestników ruchu o 118 (-10,7%).

Prawie co czwarty pieszy – sprawca wypadku był pod wpływem alkoholu (na poziomie roku ubiegłego). Liczba zdarzeń, do powstania których przyczynili się nietrzeźwi piesi systematycznie spadała do 2010, w roku 2011 wzrosła i stanowiła 2,8% wszystkich wypadków, w roku 2012 spadła do 2,7% (2004 – 3,3%, 2005 i 2006 – 3,2%, 2007 – 3%, 2008 – 2,7%, 2009 i 2010 – 2,4%).

Główne przyczyny wypadków spowodowanych przez nietrzeźwych pieszych to:

- nieostrożne wejście na jezdnię przed jadącym pojazdem – 557 wypadki, (tj. 56,4% wszystkich zdarzeń spowodowanych przez nietrzeźwych pieszych),
- przekraczanie jezdni w miejscu niedozwolonym – 123 wypadki (12,4%),
- stanie, leżenie na jezdni – 104 wypadki (10,5%).

Przyczyny wypadków spowodowanych przez pieszych

Przyczyny wypadków		Wypadki		Zabici		Ranni	
		Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Nieostrożne wejście na jezdnię	przed jadącym pojazdem	557	56,4	59	39,9	501	58,7
	zza pojazdu, przeszkody	49	5,0	4	2,7	47	5,5
Przekraczanie jezdni w miejscu niedozwolonym		123	12,4	16	10,8	110	12,9
Stanie na jezdni, leżenie		104	10,5	50	33,8	57	6,7
Chodzenie nieprawidłową stroną drogi		84	8,5	14	9,5	73	8,5
Wejście na jezdnię przy czerwonym świetle		60	6,1	5	3,4	55	6,4
Zatrzymanie, cofnięcie się		11	1,1	-	-	11	1,3
Ogółem		988	100,0	148	100,0	854	100,0

Piesi będący pod działaniem alkoholu, najczęściej powodowali wypadki w okresie październik – grudzień, co pokrywa się z ogólną tendencją wypadków powodowanych przez tę grupę.

Wypadki drogowe i ich skutki spowodowane przez nietrzeźwych pieszych wg miesięcy

Miesiące	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Styczeń	103	10,4	11	7,4	94	11,0
Luty	86	8,7	10	6,8	77	9,0
Marzec	69	7,0	9	6,1	60	7,0
Kwiecień	63	6,4	6	4,1	57	6,7
Maj	52	5,3	5	3,4	48	5,6
Czerwiec	59	6,0	11	7,4	48	5,6
Lipiec	71	7,2	12	8,1	61	7,1
Sierpień	75	7,6	15	10,1	62	7,3
Wrzesień	83	8,4	19	12,8	64	7,5
Październik	105	10,6	16	10,8	91	10,7
Listopad	126	12,8	24	16,2	106	12,4
Grudzień	96	9,7	10	6,8	86	10,1
Ogółem	988	100,0	148	100,0	854	100,0

Piesi będący pod działanie innego środka byli sprawcami 4 wypadków, w których sami doznali obrażeń ciała.

IX. WYPADKI ZE SKUTKIEM ŚMIERTELNYM

W 2012 roku wydarzyło się 3 246 wypadków drogowych ze skutkiem śmiertelnym. Wynika z tego, że w co jedenastym wypadku zginął co najmniej jeden człowiek. W porównaniu z rokiem ubiegłym, kiedy zanotowano 3 775 wypadków ze skutkiem śmiertelnym, liczba ta uległa zmniejszeniu o 529 wypadków (-14%). Ze statystyk wynika, że najwięcej osób, bo 69,3% zginęło na miejscu zdarzenia, a pozostałe to zgony w ciągu 30 dni od daty zaistnienia wypadku.

Wypadki śmiertelne wg województw

Województwa	Wypadki	Zabici na miejscu	Zgony w ciągu 30 dni
Dolnośląskie	211	167	71
Kujawsko-pomorskie	200	153	69
Lubelskie	223	166	75
Lubuskie	83	63	36
Łódzkie	271	204	91
Małopolskie	231	157	96
Mazowieckie (bez KSP Warszawa)	367	316	84
Opolskie	76	57	25
Podkarpackie	174	119	65
Podlaskie	113	106	25
Pomorskie	161	120	59
Śląskie	306	230	106
Świętokrzyskie	131	87	49
Warmińsko-mazurskie	124	105	40
Wielkopolskie	279	222	93
Zachodniopomorskie	122	85	46
KSP Warszawa	174	119	65
POLSKA	3 246	2 476	1 095

Z analizy wypadków ze skutkiem śmiertelnym w podziale na obszar niezabudowany i zabudowany wynika, że liczba wypadków i osób zabitych jest większa w obszarze niezabudowanym. Podobnie jest w przypadku osób, które zginęły na miejscu zdarzenia. Natomiast analizując wypadki, w których poszkodowani zmarli w szpitalu, w ciągu 30 dni od dnia wypadku, większą ich liczbę zanotowano w wyniku wypadków mających miejsce na obszarze zabudowanym.

Wypadki drogowe ze skutkiem śmiertelnym w podziale na obszary

Obszar	Wypadki	Zabici na miejscu	Zgony w ciągu 30 dni
Zabudowany	1 549	996	656
Niezabudowany	1 697	1 480	439
Ogółem	3 246	2 476	1 095

W 2012 roku najwięcej najtragiczniejszych wypadków miało miejsce w październiku – 349, tj. 10,8% ogółu wypadków ze skutkiem śmiertelnym i w listopadzie – 327 (10,1% ogółu).

Miesiąc	Wypadki	%	Zabici	%
Styczeń	234	7,2	262	7,3
Luty	195	6,0	212	5,9
Marzec	248	7,6	273	7,6
Kwiecień	223	6,9	253	7,1
Maj	261	8,0	284	8,0
Czerwiec	252	7,8	288	8,1
Lipiec	277	8,5	309	8,7
Sierpień	316	9,7	356	10,0
Wrzesień	316	9,7	339	9,5
Październik	349	10,8	379	10,6
Listopad	327	10,1	356	10,0
Grudzień	248	7,6	260	7,3
Ogółem	3 246	100,0	3 571	100,0

Najwięcej tragedii na drogach miało miejsce w dni weekendowe, a szczególnie w soboty – 544 wypadki (16,8%), piątki – 531 wypadków (16,4%) i niedziele – 474 (14,6%). Przyczyną takiego stanu rzeczy może być to, że w te dni, wolne od pracy, odbywa się najwięcej imprez towarzyskich, dyskotek, itp.

Wypadki ze skutkiem śmiertelnym wg dni tygodnia

Dni tygodnia	Wypadki	%	Zabici	%
Poniedziałek	473	14,6	516	14,4
Wtorek	361	11,1	395	11,1
Środa	418	12,9	462	12,9
Czwartek	445	13,7	473	13,2
Piątek	531	16,4	577	16,2
Sobota	544	16,8	603	16,9
Niedziela	474	14,6	545	15,3
Ogółem	3 246	100,0	3 571	100,0

Szczególne nasilenie wypadków ze skutkiem śmiertelnym następuje w godzinach 16.00 – 21.00. W godzinach tych miało miejsce 1 124 wypadki (34,6% ogółu wypadków ze skutkiem śmiertelnym), w których zginęły 1 202 osoby (33,7% ogółu zabitych).

Godziny	Wypadki	%	Zabici	%
0-0.59	73	2,2	76	2,1
1-1.59	71	2,2	79	2,2
2-2.59	46	1,4	61	1,7
3-3.59	53	1,6	66	1,8
4-4.59	62	1,9	70	2,0
5-5.59	104	3,2	125	3,5
6-6.59	116	3,6	134	3,8
7-7.59	116	3,6	132	3,7
8-8.59	126	3,9	141	3,9
9-9.59	105	3,2	111	3,1
10-10.59	102	3,1	112	3,1
11-11.59	125	3,9	130	3,6
12-12.59	146	4,5	160	4,5
13-13.59	132	4,1	144	4,0
14-14.59	163	5,0	182	5,1
15-15.59	167	5,1	182	5,1
16-16.59	213	6,6	236	6,6
17-17.59	241	7,4	262	7,3
18-18.59	221	6,8	227	6,4
19-19.59	244	7,5	257	7,2
20-20.59	205	6,3	220	6,2
21-21.59	176	5,4	199	5,6
22-22.59	145	4,5	161	4,5
23-23.59	94	2,9	104	2,9
Ogółem	3 246	100,0	3 571	100,0

Spośród wszystkich rodzajów wypadków drogowych ze skutkiem śmiertelnym, na pierwsze miejsce wysuwają się zderzenia pojazdów w ruchu. W 2012 roku wypadków takich było 1 233, co stanowiło 38% ogółu. W zdarzeniach tych śmierć poniosły 1 442 osób (40,4% wszystkich zabitych). Wśród zderzeń, najwięcej tragicznych wypadków to zderzenia czołowe – 541 wypadków i 663 osoby zabite, a także zderzenia boczne – 526 wypadków i 600 osób zabitych.

Następnym, najczęściej występującym rodzajem wypadku śmiertelnego, było najechanie na pieszego. Takich zdarzeń było 1 139 (35,1%), w ich wyniku zginęły 1 152 osoby (32,3%).

Duży odsetek tragicznych wypadków to najechania na drzewo – odnotowano 424 takie zdarzenia (13,1% ogółu), zginęły w nich 494 osoby (13,8% ogółu zabitych).

Rodzaje wypadków drogowych ze skutkiem śmiertelnym

Rodzaj wypadku		Wypadki		Zabici	
		Ogółem	%	Ogółem	%
Zderzenie się pojazdów ruchu	czołowe	541	16,7	663	18,6
	boczne	526	16,2	600	16,8
	tyłne	166	5,1	179	5,0
Najechanie	na pieszego	1 139	35,1	1 152	32,3
	na drzewo	424	13,1	494	13,8
	na słup, znak	71	2,2	80	2,2
	na barierę ochronną	43	1,3	47	1,3
	na unieruchomiony pojazd	33	1,0	39	1,1
	na zwierzę	5	0,2	5	0,1
	na dziurę, wybój garb	1	0,0	1	0,0
Wyrzócenie się pojazdu		219	6,7	225	6,3
Wypadek z pasażerem		6	0,2	6	0,2
Inne rodzaje		72	2,2	80	2,2
Ogółem		3 246	100,0	3,751	100,0

Główne przyczyny wypadków ze skutkiem śmiertelnym spowodowanych przez kierujących

Przyczyny		Wypadki		Zabici	
		Ogółem	%	Ogółem	%
Niedostosowanie prędkości do warunków ruchu		936	42,0	1 059	42,2
Nieprzestrzeganie pierwszeństwa przejazdu		341	15,3	380	15,1
Nieprawidłowe wyprzedzanie		204	9,1	242	9,6
Nieprawidłowe	omijanie	59	2,6	59	2,3
	wymijanie	55	2,5	59	2,3
	zachowanie wobec pieszego	225	10,1	230	9,2
	skręcanie	49	2,2	52	2,1
	cofanie	22	1,0	28	1,1
	zmiana pasa ruchu	43	1,9	53	2,1
Jazda po niewłaściwej stronie drogi		122	5,5	146	5,8
Wjazd przy czerwonym świetle		12	0,5	13	0,5
Niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami		49	2,2	55	2,2
Zmęczenie, zaśnięcie		71	3,2	84	3,3

Sprawcy wypadków ze skutkiem śmiertelnym – kierujący wg wieku

Wiek	Wypadki	%	Zabici	%
07-14	3	0,1	3	0,1
15-17	26	1,2	31	1,2
18-24	536	25,6	626	24,9
25-39	759	34,0	853	34,0
40-59	569	25,5	634	25,2
60 plus	316	14,2	342	13,6
b/d	22	1,0	22	0,9
Ogółem	2 231	100 0	2 511	100,0

Największą liczbę wypadków ze skutkiem śmiertelnym spowodowali kierujący w wieku 18-24 lata (siedmioletni przedział wiekowy) – 536 (25,6% ogółu wypadków spowodowanych przez kierujących). Były to głównie najechania na drzewo – 129 wypadków, 159 zabitych, zderzenia czołowe – 100 wypadków, 124 zabite, zderzenia boczne – 91 wypadków, 103 zabite oraz najechania na pieszych – 85 wypadków, 88 zabitych.

Główne przyczyny tych wypadków to:

- niedostosowanie prędkości do warunków ruchu 295 wypadków, 345 zabitych,
- nieudzielanie pierwszeństwa przejazdu 60 wypadków, 69 zabitych,
- nieprawidłowe wyprzedzanie 47 wypadków, 63 zabite,
- zachowanie wobec pieszego 39 wypadków, 44 zabite.

Nietrzeźwi kierujący byli sprawcami **267** wypadków ze skutkiem śmiertelnym, w których zginęło **311** osób. Głównie, 69,7% przyczyną było niedostosowania prędkości do warunków ruchu. Piesi byli sprawcami **622** wypadków (19,2%), w których zginęło **625** osób.

Główne przyczyny tych wypadków to:

- nieostrożne wejście na jezdnię przed jadącym pojazdem 293 wypadki, 296 zabitych,
- stanie, leżenie na jezdni 129 wypadków, 129 zabitych,
- przekraczanie jezdni w miejscu niedozwolonym 84 wypadki, 84 zabite,
- chodzenie nieprawidłową stroną drogi 61 wypadków, 61 zabitych.

Nietrzeźwi piesi spowodowali **150** wypadków, w których zginęło **150** osób, głównie z powodu nieostrożnego wejścia na jezdnię oraz stania lub leżenia na jezdni – 51 wypadków (34%).

X. CUDZOZIEMCY

W 2012 roku cudzoziemcy przyczynili się do powstania 305 wypadków drogowych, w których zginęło 59 osób, a 445 zostało rannych oraz 5 717 kolizji. Byli to kierujący pojazdami.

Wypadki drogowe i ich skutki spowodowane przez cudzoziemców kierujących pojazdami w układzie województw

Województwa	Wypadki		Zabici		Ranni	
	Ogółem	%	Ogółem	%	Ogółem	%
Dolnośląskie	24	7,9	4	6,8	33	7,4
Kujawsko-pomorskie	3	1,0	-	-	6	1,3
Lubelskie	24	7,9	4	6,8	38	8,5
Lubuskie	16	5,2	1	1,7	24	5,4
Łódzkie	24	7,9	8	13,6	41	9,2
Małopolskie	35	11,5	2	3,4	47	10,6
Mazowieckie	24	7,9	9	15,3	25	5,6
Opolskie	4	1,3	3	5,1	7	1,6
Podkarpackie	22	7,2	6	10,2	24	5,4
Podlaskie	31	10,2	7	11,9	54	12,1
Pomorskie	8	2,6	2	3,4	10	2,2
Śląskie	29	9,5	5	8,5	41	9,2
Świętokrzyskie	6	2,0	1	1,7	8	1,8
Warmińsko-mazurskie	14	4,6	-	-	22	4,9
Wielkopolskie	16	5,2	3	5,1	22	4,9
Zachodniopomorskie	14	4,6	1	1,7	18	4,0
KSP	11	3,6	3	5,0	25	5,6
O g ó ł e m	305	100,0	59	100,0	445	100,0

Najwięcej wypadków spowodowali kierujący pojazdami, będący obywatelami takich państw jak: Ukraina (53 wypadki – 17,4%), Niemcy (48 wypadków – 15,7%), Litwa (32 wypadki – 10,5%). Można to wytłumaczyć tym, że Polska z racji swego położenia jest krajem tranzytowym i zdecydowanie największy odsetek cudzoziemców wjeżdżających i przejeżdżających przez nasz kraj to obywatele państw ościennych; szczególnie z linii wschód – zachód.

Zdarzenia drogowe spowodowane przez cudzoziemców wg kraju pochodzenia

Kraj	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje
UKRAINA	53	14	76	830
NIEMCY	48	2	61	890
LITWA	32	5	48	640
SŁOWACJA	20	4	29	246
BIAŁORUŚ	19	11	36	712
CZECHY	19	4	29	379
ROSJA	16	1	27	323
ŁOTWA	10	2	12	159
RUMUNIA	10	6	13	144
ŁOTWA	9	2	17	135

Głównymi przyczynami wypadków spowodowanych przez cudzoziemców – kierujących było:

- niedostosowanie prędkości do warunków ruchu - 86 wypadków,
- nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu - 69 wypadków,
- niezachowanie bezpiecznej odległości między poj. - 31 wypadków,
- nieprawidłowe zachowanie wobec pieszego - 26 wypadków,
- nieprawidłowe wyprzedzanie - 25 wypadków,
- zmęczenie, zaśnięcie - 14 wypadków
- nieprawidłowe wymijanie - 10 wypadków.

Przyczyny wypadków drogowych z winy cudzoziemców kierujących pojazdami

XI. BEZPIECZEŃSTWO RUCHU DROGOWEGO W KRAJACH EUROPEJSKICH

W 2011 roku, zgodnie z najbardziej aktualnymi danymi ostatecznymi opublikowanymi w bazie IRTAD z wybranych krajów europejskich, najwięcej wypadków drogowych miało miejsce w Niemczech – 306 266, we Włoszech 205 638 oraz w Wielkiej Brytanii – 157 068.

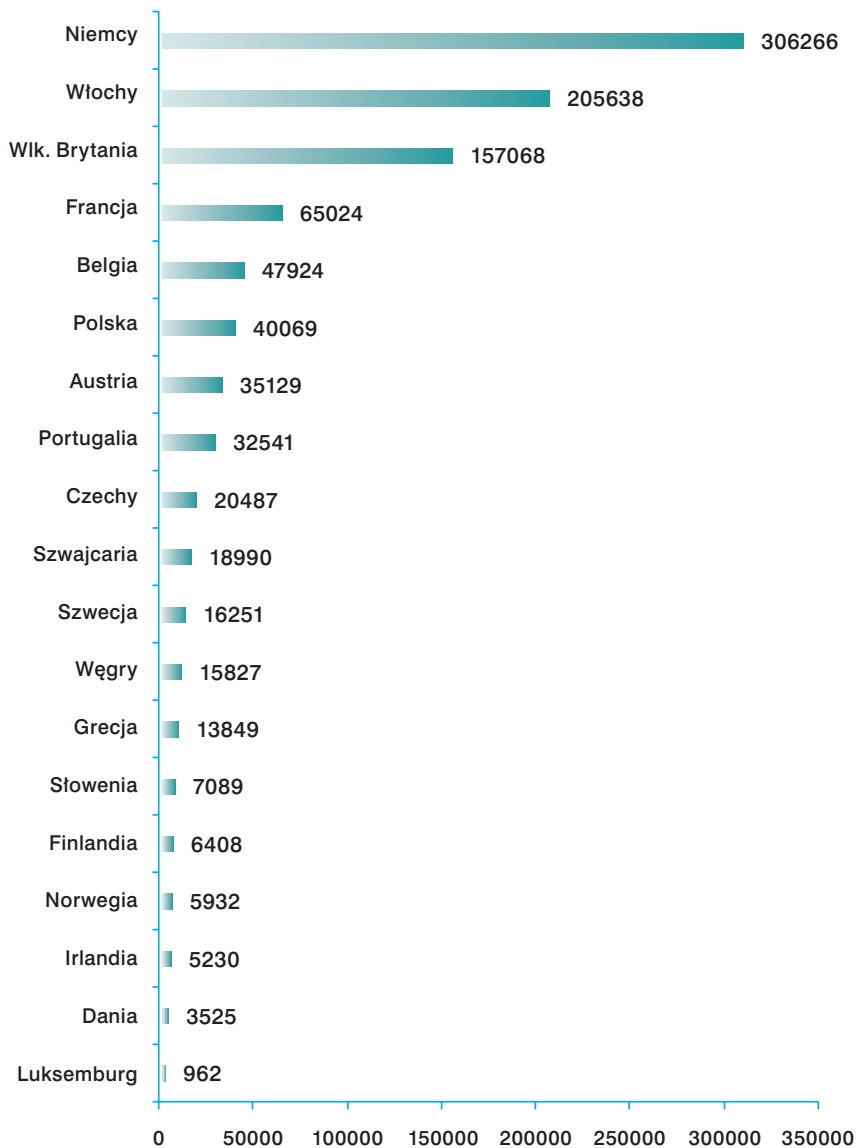
Największą liczbę osób zabitych w 2011 roku odnotowano w Polsce – 4 189, w Niemczech – 4 009, we Francji – 3 963 oraz we Włoszech – 3 860 osób.

Najwięcej użytkowników dróg odniosło obrażenia w wyniku wypadków mających miejsce na terytorium Niemiec – 392 365 osób, we Włoszech – 292 019 osób oraz w Wielkiej Brytanii – 210 745 osób.

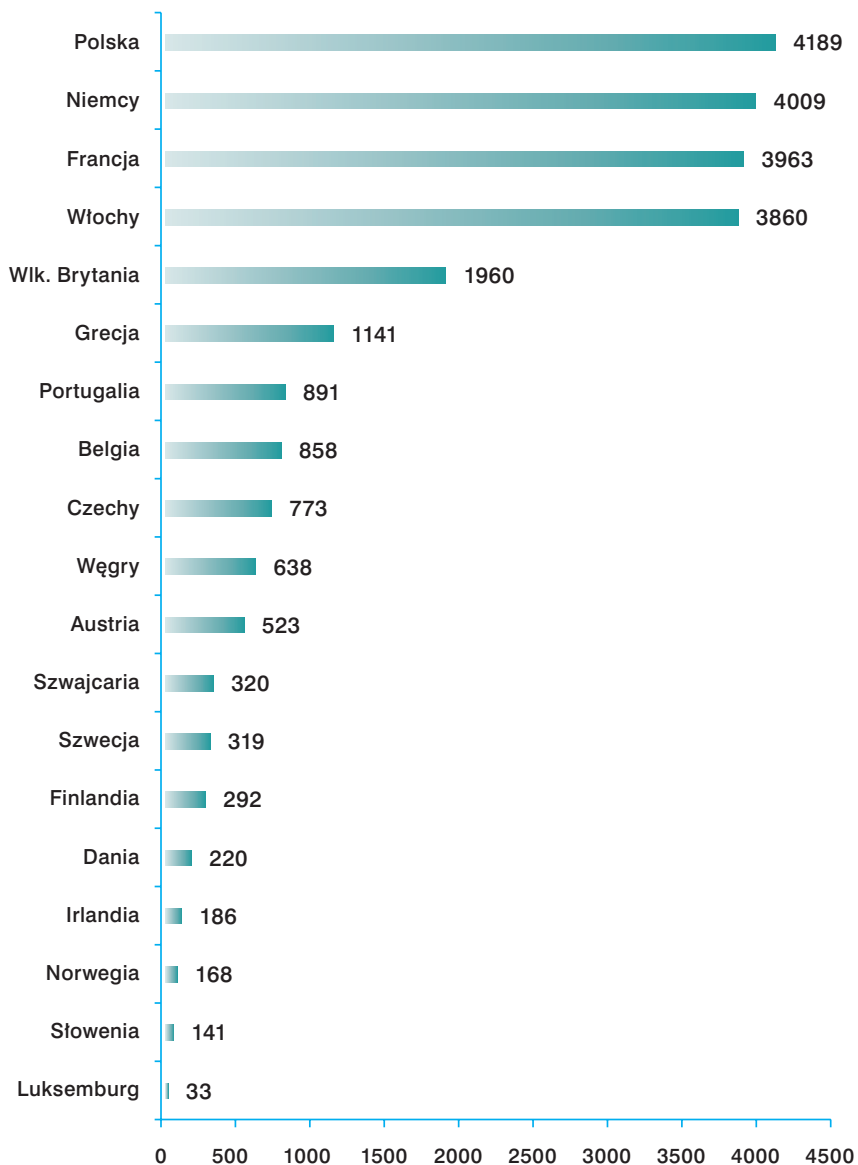
Najwyższy wskaźnik zabitych na 100 wypadków odnotowano w Polsce – 10,5, w Grecji – 8,2 oraz we Francji – 6,1. Zaś najwyższy wskaźnik rannych na 100 wypadków zanotowano we Włoszech – 142,0, Norwegii – 138,4 oraz Irlandii – 138,3.

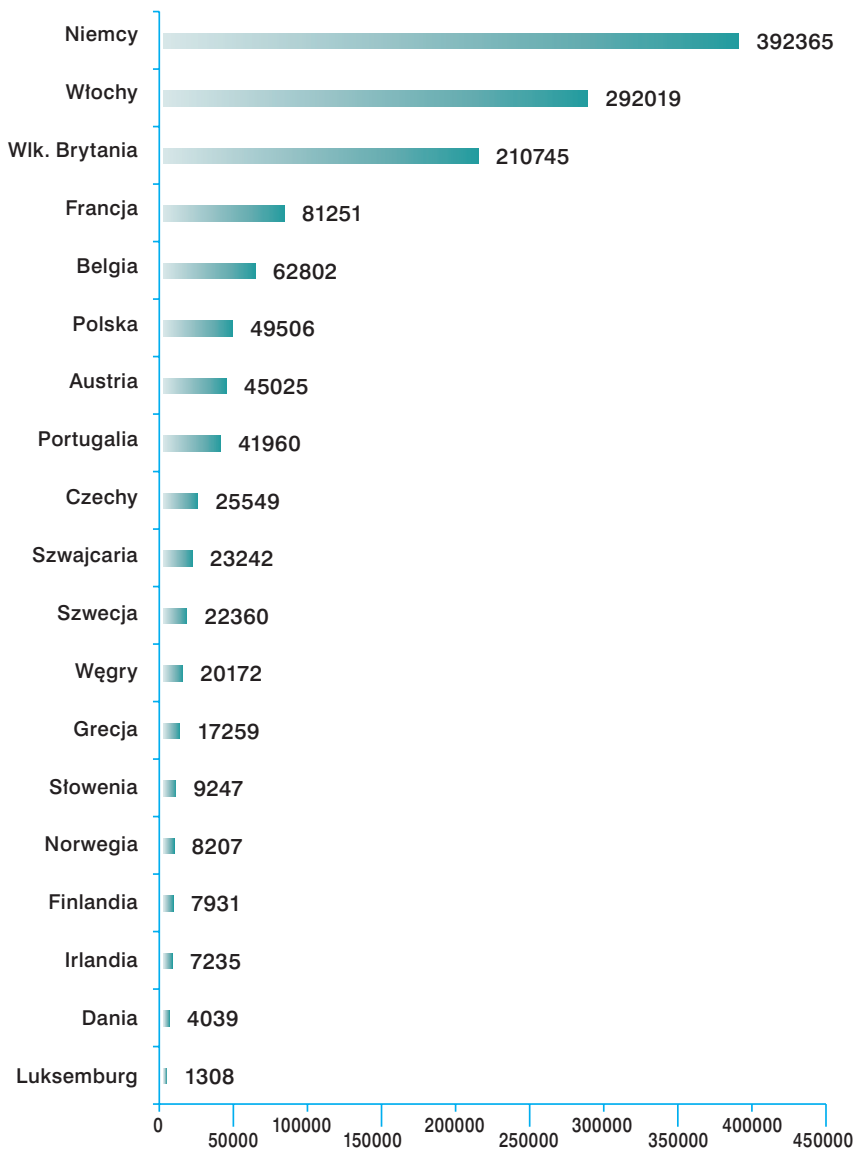
Wypadki drogowe w wybranych krajach europejskich w 2011 roku

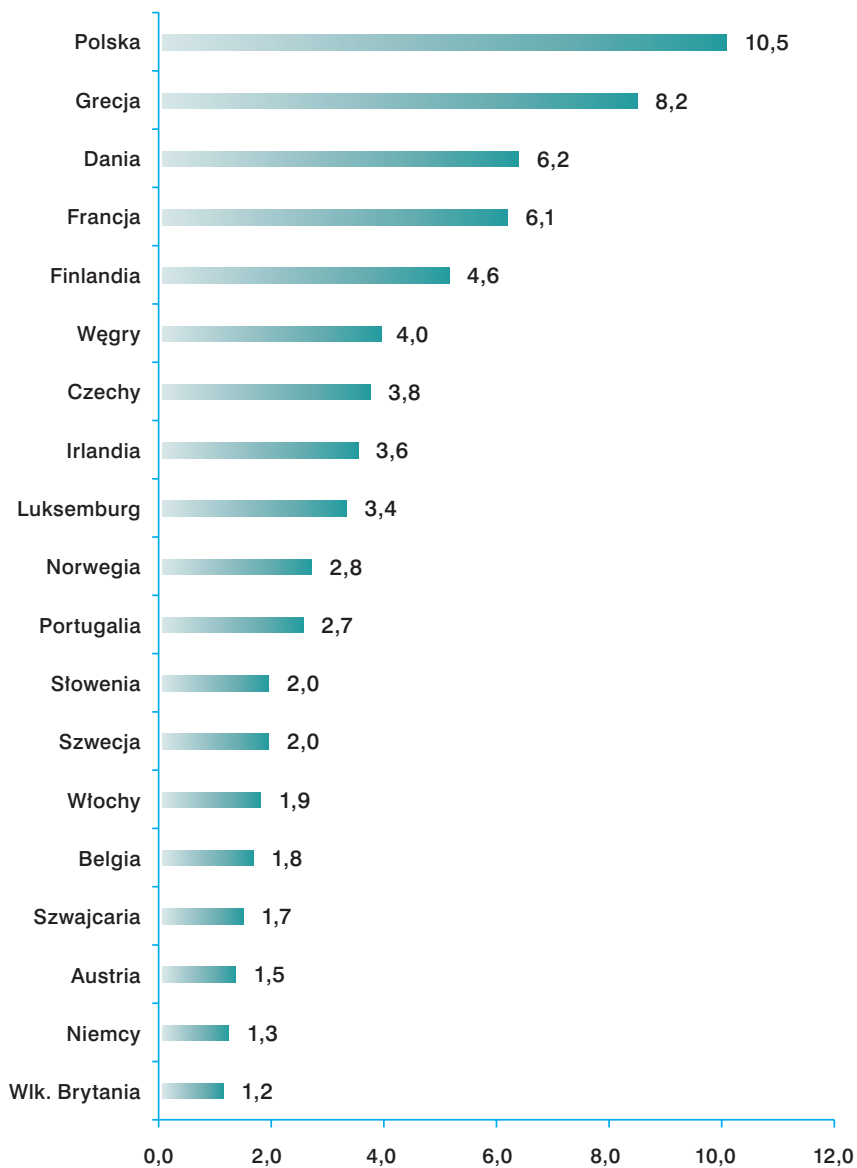
Zabici w wypadkach drogowych w wybranych krajach europejskich w 2011 roku

Ranni w wypadkach drogowych w wybranych krajach europejskich w 2011 roku

Wskaźnik zabitych na 100 wypadków w wybranych krajach europejskich w 2011 roku

Wskaźnik rannych na 100 wypadków w wybranych krajach europejskich w 2011 roku

